

MUHRİPLERİMİZ İSTANBUL SULARINDA

İzmirli Meb'uslarına İhtiyaçlarını Anlattılar
Dediler Ki: Bu Mühim İşlerle
Uğraşılmak, Halledilmek Lâzımdır

İzmirdeki münakaşalara iştirak eden meb'uslardan Hâcîm Muhiddin, Vâsîf ve Osman zâde Hamdi Beyler

İzmir, 18 (Husulî) — Dün şehrimizdeki halk evinde mühim bir içtima aktedildi. İzmir müntehibi sanileri ile münevverlerden birçoğu bu içtimada hazır bulundular. Meb'uslardan Vâsîf, Hâcîm Muhiddin, Osman zâde Hamdi, Sadettin ve Kâmil Beyler de gelmişlerdi.

Bu içtimada en mühim memleket meseleleri mevzuu bahs edildi ve münakaşalar

yapıldı. Müntehibi sanilerden bazıları iktisadî buhranın bizdeki tezahüratını anlattılar. İzmirin başlıca iktisadî faaliyetini ve servetini teşkil eden bağcılık ve tütünçülüğün bu sene zarfında geçirdiği tehlikelerin derecelerini izah ettiler. Tütün bahsi çok hararetli ve heyecanlı münakaşalara sebep oldu. Bu münakaşaların sonunda müntehipler şu mühim noktada karar kıldılar:

— Bu meseleler çok mühimdir ve bunlarla uğraşmak, halletmek lâzımdır.

Bu arada tütün satışı, fiatlerin düşkünlüğü ve afyon ihracatı meseleleri de münakaşalı bir şekilde görüşüldü.

Bundan sonra mektep ihtiyacından bahsedildi. Hazır bulunanlardan bazıları ilk mektep ihtiyacının İzmirde kendisini şiddetle hissettirdiğini (Devamı 3 üncü sayfada)

KİTAP İHTİKÂRI

Mesele
Hakikaten
Mühimdir!

Bu Ehemmiyeti Maarif Vekili De Tesbit Ve Tasdik Emiştir

İlk mektep kitapları pahalı satılıyor. Bu yüzden çocuk babaları yüzbinlerce lira ziyana girmiştir. Bunu kaç gündür yazıyoruz. Bir muharririmiz dün şehrimizde gelen Maarif Vekili Esat Beyle bu mühim mesele etrafında görüştü. Vekil Bey muharririmize dedi ki:

— Bahsettiğiniz mesele çok mühimdir. Ehemmiyetle tetkik edilmesi lâzımdır. Fakat bize, bu kitapların pahalı satıldığı hakkında henüz resmi bir müracaat yapılmadı. Bu noktayı alâkadar mekteplerin Vekâlete bildirmesi icap eder.

Biz diyoruz ki: Mesele meydandadır. İhtikâra benzeyen bir vaziyet vardır ve derhal tetkik edilerek önüne geçilmelidir. Ancak müracaat yapılmasını beklenmeden tetkika girişilmelidir.

İlk Mekteplere Hücum Niçin Fazla Oldu?

Bu Sene Sulh Devresinde Doğan 9 Bin Çocuk Müracaat Etti

Bu çocukları sokakta oynamaktan kurtarmalıyız

İlk mekteplere yazılmak için bu sene müracaat eden talebenin mühim bir yekûn tuttuğunu yazmıştık. Fakat dün alâkadarlarla temas ederek kat'i rakamları öğrenince bu yekûnun tasavvurunu çok fevkinde olduğunu anladık. Tetkikatımız şu neticeyi vermiştir:

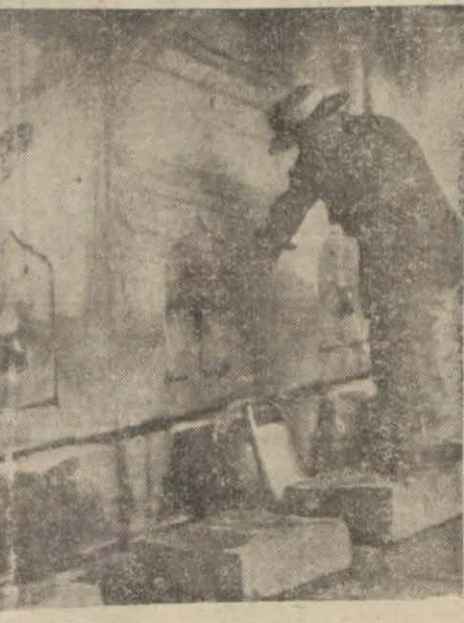
Her sene İstanbul ilk mekteplerine nihayet (5) bin talebe müracaat ettiği halde bu sene bu yekûn sekiz, dokuz bini bulmuştur.

Yeni kanun mucibince ilk taksil görmemiş olan Türk talebe bu sene ecnebi mekteplerine kabul edilmeyecektir.

[Devamı 7 inci sayfada]

Koca Şehir Niçin Susuz Bırakılıyor?

İstanbulda (600) Çeşme Var Fakat Hiçbirinden Su Akmıyor

İşte bu güzlerce İstanbulun yegâne imtiyazlı su şirketi olan Terkos Kumpanyası bu şehre senelerden beri susuzluk derdi çekti ve hâlâ da çekmektedir. Susuzluktan canı ve evi yanan halkın bu vaziyete tahammül etmesine imkân yoktu. Nihayet halk sesini çıkardı, sözünü işittirdi ve hükümet (Terkosu) Terkos Şirketinin

çeşmeden iki tanesi elinden alıya karar verdi. (Son Posta) nin bu mücadeledeki mevkiini de bütün bir şehir halkı pek iyi bildikleri için fazla söze lüzum görmüyoruz.

Su meselesinin ilk safhası bu suretle neticelendikten sonra ikinci safhasına da parmak basmak istiyoruz. (Devamı 7 inci sayfada)

Terkos Belediyeye Satılıyor

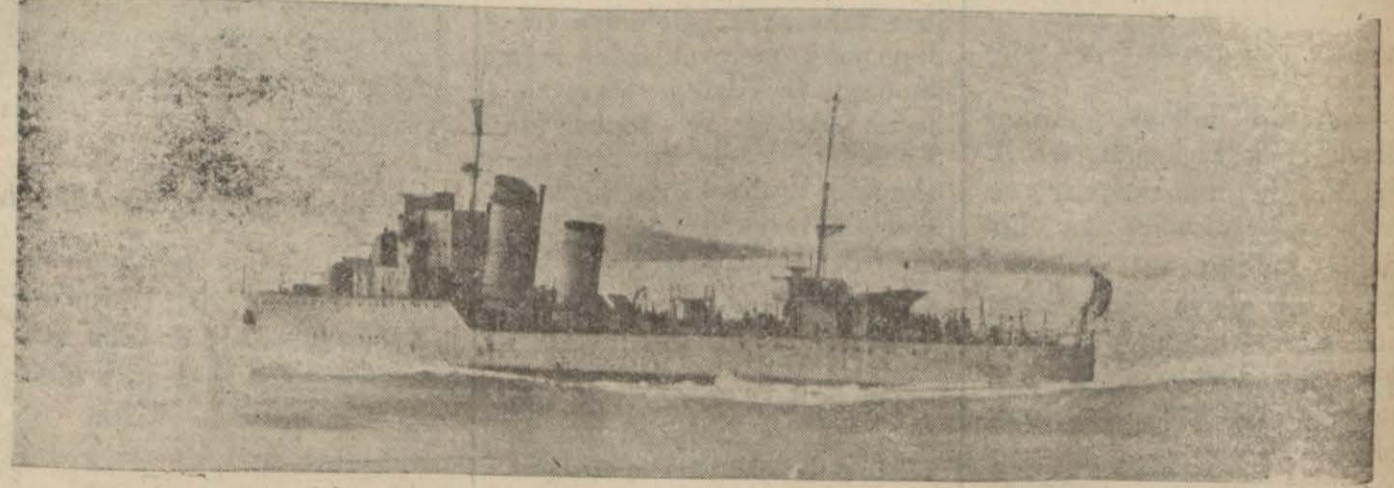
Şehrimize gelen habere göre Ankaraya giden Valli ve Belediye Reisi Muhiddin Bey Nafia Vekili Hâlimi ve Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyleri ziyaret etmiştir. Bu ziyaretler Terkosun Belediye tarafından satın alınması ile alakadardır. Ziyaret esnasında Muhiddin B. Terkosun nasıl satın alınacağı hakkında Nafia Vekilinin izahatını dinlemiştir.

Muhiddin Beyin yarın veya öbür gün şehrimize dönmesi muhtemeldir. Fakat Terkos Müdürü ise Terkos işinden hâlâ ümidini kesmemiştir: "Su ücreti arttırılmazsa hiçbir grup bu işi üzerine alamaz," demektedir.

Kazanç Vergisi Azalıyor

Ankaradan bildirildiğine göre hususi müesseseler müstahdimlerinden alınan kazanç vergisinin resmi müesseselerde çalışanların vergileri gibi tenzil edilmesi muhtemeldir. Bu tenzilât neticesinde vergi yüzde beşe inecektir.

Yeni Harp Gemilerimize Bugün Merasimle Türk Sancağı Çekilecek

Adatepe muhribimiz Akdenizin mavi sularında gol alırken

İtalyada yapılan yeni harp gemilerimizden Kocatepe ve Adatepe muhriplerimiz bugün öğleyin limanımıza geleceklerdir.

Hamidiye ile Peykişevket torpidosu muhripleri Yeşilköy açıklarında karşılayacaktır. Bugün şehrimize gelen Milli Müdafaa Vekili Zekâi Beyle Deniz Müsteşarı Mehmet Ali Bey muhriplerimize bayrak çekme merasiminde bulunacaklar ve Zekâi B. merasime iştirak edecektir.

Bayrak çekme merasiminden sonra Donanma Kumandanlığı

İktisat Vekili

Ameliyat yapılmak üzere Avrupaya giden İktisat Vekili Mustafa Şeref Bey salı günü şehrimize avde edecektir.

tarafından Hamidiyede bir çay ziyafeti verilecektir.

Yeni muhriplerimiz Kocatepe ile Adatepe ve Zafer ile Tınaztepedir. Kocatepe ile Adatepe (1350) tonluktur.

Dörder tane (50) çap tülünde (12) santimetrelük topları vardır. Zafer ve Tınaztepe muhriplerine gelince, yakında gelecek olan bu gemiler ötekilerden biraz daha büyüktür.

Muhriplerimiz İtalyan gemilerile aynı süratte ve diğer devletlerin muhriplerinden daha seridirler.

Bir Esrar Kahvesi

Tavukpazarında Kâmilin kahvesinde yapılan taharriyat neticesinde 10 dirhem esrar bulunarak musadere edilmiştir.

Ege Vapuru

Yunan Sularında İstanbula Doğru İlerliyor

Ege vapuru, 17 (Telsizle) — Ege vapuru Yunan sularında Korente doğru yoluna devam etmektedir. Pazartesi günü ügleden evvel İstanbula varacaktır.

Yolda rasgelen Yunan vapurları Egeyi görünce hararetle selâmlamakta ve halk mendil sallamaktadır.

Bu gece rasgeldiğimiz Yunan bandıralı Andros vapuru bizi düdükle selâmladıktan sonra telsizle de vapur kaptanının, zabitan ve efradının İsmet Paşa Hazretlerine hürmetlerini bildirmiş ve Paşa Hazretleri tarafından bilvasıta telsizle teşekkür edilmiştir.

Halkın Sesi

Münakaşalı Konferanslar Ve Halk

Halk Fırkası Umumi Kâtibi Recep Bey cuma günü Fırka programı etrafında münakaşalı bir konferans verdi. Bu yeni hareketin nasıl karşılandığını öğrenmek istedik ve halktan şu cevapları aldık:

Avni B. (Sultanahmet Divanyolu çık sokak 3)

— Halk Fırkasının yeni programı etrafında ilk defa Fırkanın umumi kâtibi Recep Bey tarafından başlanan münakaşalı konferanslar idame edilirse çok faydalı olur. Bu tenkit ve münakaşalara Matbuatımız da iştirak etmelidir.

Ali B. (Aksaray Büyük Langa 102)

— Dün Darülfünun salonunda Recep Beyin açtığı münakaşalı konuşmaları çok faydalı olabilir. Yalnız bu konferanslar herhalde fırkanın erkânı tarafından verilmeli ve programın etrafında söz söylenecek maddeleri daha evvelden ilân edilmelidir. Bu suretle münakaşa etmek isteyenler hazırlanırlar ve netice faydalı olur.

Etem Bey (Alirıza paşa yolu 48)

— Hakikat güneşi daima fikirlerin çarpışmasından doğar. Yalnız ben burada birşey teklif edeceğim. Bu münakaşalarda sorulan suallerle verilen cevaplar fırkanın umumi heyetine arz edilmeli, orada da gözden geçirilmeli, icap ederse bunların üzerinde burada münakaşalar yapılmalıdır. Bu takdirde sualler ve cevaplar daha şümüllü bir şekilde tetkik edilmiş olur.

Ali Rıza Bey (Büyük Yeni Han 16)

— Halk Fırkasının açtığı yeni münakaşalı konferansları çok beğendim. Bunlar sıklıkla tekrarlanmalıdır.

Cemil B. (Karağömrük Poyraz sokak No. 26)

— Açtığı münakaşalardan dolayı Halk Fırkasını tebrik ederim. Bu münakaşalar ve konferanslar oldukça dar bir sahada kaldığı ve nihayet birkaç bin kişiye hitap ettiği için faydaları mahdut kalır. Bence bu münakaşalara aynı zamanda gazeteler de iştirak etmelidir.

Kovalı Kahraman

Onnik isminde biri Pangaltıda çeşme başında Yervantin kafasını kova ile yarıyor.

DAHİLİ HABERLER

İktisat Haftasına Hazırlık

O Gün Şehrimizdeki Tacirler Geçit Resmi Yapacaklar

Millî İktisat Cemiyeti, yerli mallar haftasına hazırlanmaktadır. Hazırlıkları başlamak için müteaddit encümenler seçilmiştir. Bu seneki hafta geçen seneki haftaya nazaran daha mükemmel olacaktır. Teşkil edilen neşriyat ve propaganda encümeni sinemalarda filmler gösterecektir. Mekteplerde talebeler arasında yerli mal kullanmak hakkında yazı müsabakaları yapılacak ve bu hususta iyi yazan talebelere para mükâfatı verilecektir.

Haftanın bir gününde de tacirlerden mürekkep bir kafe tarafından geçit resmi yapılacaktır.

Geçen sene birinciliği ve ikinciliği kazananlara büyük maddelerle madalye ve diploma tevzi edilecektir.

Mezarlıklar

Belediye Metruk Olanlarını Satışa Çıkardı

Yeni Belediye Kanunu mucibince mezarlıklar Evkafın Belediyeye geçecekti. Belediye ve Evkaf memurları tarafından teşkil edilen teslim ve tesellüm komisyonu henüz vazifesini bitirememiştir. Komisyonun şimdiki kadar tesbit ettiği (800) kadar mezarlığın Belediyeye teslim muamelesi bitmiş ve bu işin resmen neticelenmesi için hazırlanan liste Ankara Evkaf Umum Müdürlüğüne gönderilmiştir. Bundan sonra ikinci bir liste daha hazırlanacaktır. Belediye teslim aldığı mezarlıklardan Ağa hamamı ve Kızıtaşı mezarlıklarını satmış ve tophanede Lüleçiler, Yedikule Eyüpsultandaki Vezirteke ve Beşiktaş tramvay tevakkuf mahalindeki metruk mezarlıkları da satışa çıkarmıştır.

Defterdarın Teftişleri

Defterdar Şefik Bey dün Beşiktaş ve Eminönü Maliye tahsil şubelerini teftiş etmiştir.

Tramvay'ın Düştü

60 Yaşlarında saat isminde bir Hanım Sirkeçide tramvaydan atarken düşmüş ve yaralanmıştır.

Sanayici Meb'us Çiftçilere Cevap Veriyor

İstanbul Meb'usu Hasan Vâsıf Bey Toprağa Avdet Etmek Siyaseti Etrafındaki Mutalea Ve Yazıları Tenkit Ediyor

Robert Kolej muallimlerinden ziraat mütehassısı Şükrü Beyin sanayi ihmaline toprağa avdet siyaseti hakkındaki yazıları sanayicilerimiz arasında bir fikir hareketi uyandırmıştır. Bu mesele etrafında fikrini almak üzere İstanbul sanayici meb'usu Hasan Vâsıf Beyi gördük ve bu mesele hakkında konuştuk. Vâsıf Bey Şükrü Bey'e cevap vererek diyor ki:

Makine Sayesinde

— Şükrü Bey Avrupanın ve bilhassa Almanya ve Fransa'nın sanayie fazla ehemmiyet vermesini bir hata eseri olarak gösteriyor. Halbuki benim fikrime göre ziraatin yükselmesi makine sayesinde olmuştur. Toprak gelirinin artması kimyevi gübreler istimaline olmuştur. Almanya sanayie ehemmiyet vermeyip ziraat memleketi olarak kalsaydı ne o halkı besleyebilirdi ve ne de nüfusu artabilirdi.

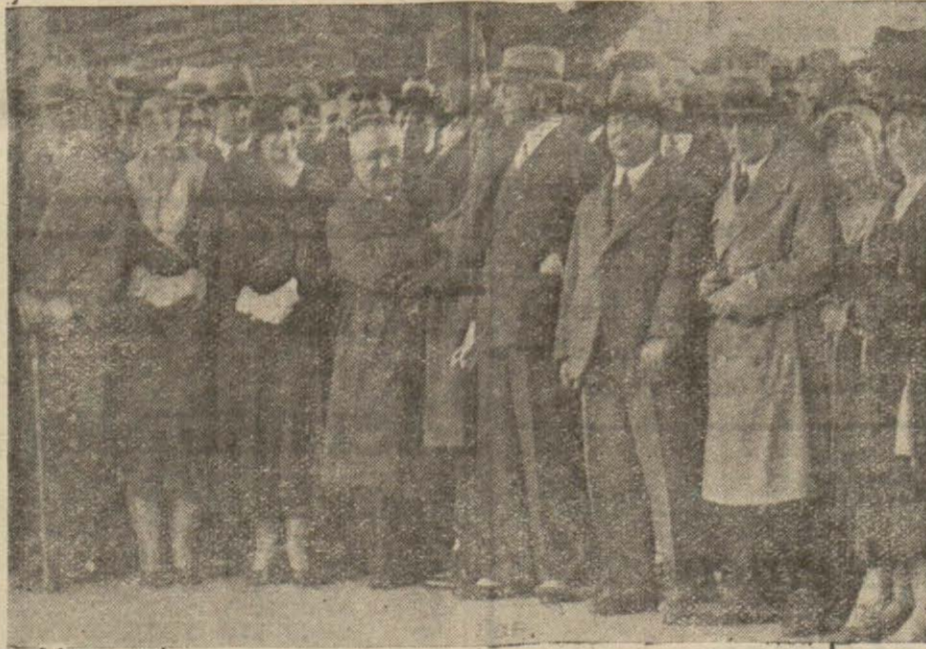
Neticeee Romanya derecesinde kalırdı.

İkisinde Birleşmelidir

Hatta münhasıran bir ziraat memleketi olan Romanya ziraat mahsulâtının haricte kıymet bulamamasından dolayı son zamanlarda sanayie daha çok ehemmiyet vermeye başlamıştır.

Biz de sanayie ehemmiyet vermek mecburiyetindeyiz. Fakat şunu da ilâve edeyim ki sanayie verilecek ehemmiyet ziraati ihmale bir sebep teşkil etmez. Ziraatle sanayi, ihtiyaca göre müvazi gitmesi istenilen bir şeydir. „

Arnavutluk Heyeti Geldi

Arnavutluk Murahhasları Sirkeci İstasyonunda

İkinci Balkan konferansına iştirak edecek olan Arnavutluk murahhasları da dün şehrimize gelmiştir. Heyete Mehmet Konıçe Bey riyaset etmektedir.

Bugün de Bulgar, Yugoslav ve Romen murahhaslarının gelmesi beklenmektedir.

Mehmet Konıçe B. şu beyanatta bulunmuştur:

Yol Vergisi Vermiyenler Çağırılıyor

Vergisini Vaktinde Vermiyenler Yeni Yapılan Yollara Sovkediliyor

Yol parası vermiyenlerin sekizer gün İstanbul yollarında bilfiil çalışmaları lazımdır. Bu şekilde 15 teşrinievvelden itibaren yollarda çalışmaları kendilerine tebliğ edilen 50 kişi derhal yol vergisinin ilk taksiti olan 3 lirayı vererek mükellef amele olarak çalışmak istememişlerdir. Vergi azaldığı için bu ay çalışması lazımgelen 5 bin kişiden ekserisinin bu suretle taksitlerini verecekleri anlaşılmaktadır. Çalışma emri kendilerine tebliğ edilen mükellefler tebliğ gününden itibaren bir ay içinde ilk taksitlerini verilerse çalışmadan kurtulacaklar, vermeyenlerden vergi yüzde elli fazlası ve Tahsili Emval Kanununa göre alınacak, satılacak malı bulunmayanlarda hapsedilecektir.

Himaye Usulü

İnkişaf Eden Sanayi Himaye Olunacak

Konservencilik, çikolata, bisküvi, bakır tel, kablo, asfalt, şapka, benzin ocak ve lambaları, karyola ve aynacılık gibi bir takım sanayi memleketimizde son zamanlarda inkişaf etmeye başlamıştır. İktisat Vekâleti bu sanayiye ne dereceye kadar inkişaf edebileceğini tetkik etmektedir. Tetkik neticesinde bu yeni sanayiden himayesi faydalı olacaklar müsmir bir şekilde himaye edileceklerdir.

Kaçakçılık Mücadelesi

Gümrük idaresi kaçakçılıkla esası bir şekilde mücadeleye fazla ehemmiyet vermektedir. Bu münasebetle birkaç gündünberi gümrük salon memurları arttırılmış ve rihtimde işsiz adamların dolaşması menedilmiştir. Ayrıca sahillerdeki muhafaza teşkilâtı da uyanıklığa davet edilmiştir.

Kardeşini Yaraladı

Taksimde oturan Artin dostu Şükran ile bir olup kardeşi Bedrosu sarahi ile yaralamışlardır.

Günün Tarihi

Darülfünun

İslah Faaliyetine Nasıl Başlanacak?

Maarif Vekili Esat Bey dün şehrimize gelmiş ve şunları söylemiştir:

— İstanbul tıp fakültesinde yarın saat 10,5 ta açılacak olan fizyoloji müessesesinin küçat resminde bulunmak için geldim. Darülfünunda usulü hukukiye ve iktisadiyat derahilleri erkek muallim mektebinde bazı derslerde bulundum. Talebenin ve hocaların mesaisinden memnunum. Pazartesi günü Ankara'ya avdetim muhtemeldir.

Büyük Millet Meclisi, bütçe kanunile darülfünun teşkilâtını tetkik ve teşkilât kanunile tekemmül esaslarını ihzar etmek üzere Hükûmete Avrupadan müteahhası celbi salâhiyetini vermiştir. Bu salâhiyet üzerine müteahhası celbi için lavîre Hükûmeti nezdinde teşebbüste bulunulmuştur. „

Millet Meclisi Reisi

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa dün refakatinde Riyasetiümhur Başkâtibi Tevfik, Aydın meb'usu Reşit Galip Beyler olduğu halde Ankara'ya hareket etmiştir.

Etibba Odasında

Etibba odası yeni idare heyeti intihabatı dün icra edilmiş, yeni idare heyetine ekseriyetle Etibba Muhadenet Cemiyetinin namzetleri seçilmiştir. Yeni idare heyeti şunlardır.

Tevfik Salim Paşa, Neşet Osman, Nâzım Hamdi, Ömer Lütfi, Murat Beylerdir.

Dahiliye Vekili

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey teşrinisani bîdayetinde Cennup vilâyetlerinde bir tetkik seyahatine çıkacaktır.

Yunanlı Meslektaşlarımız

Yunanlı gazeteci misafirlerimizin reisi dün vali muavini Fazlı Beyi ziyaret etmiştir. Fazlı Bey de bugün bu ziyareti iade edecektir.

Bir Casus Tutuldu

İzmir gazetelerinde okuduğumuza göre Erivanlı Mehmet isminde biri İzmirde casusluk cürmü ile yakalanmış ve şehrimize gönderilmiştir. Bu adam bir hafta kadar evvel İzmirde gelmiştir.

Bir Amele Yaralandı

Ramazan isminde bir kömür amele Kuruçeşmede kömür taşırken bacağına kömür dolu bir sepet düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

Garbi Trakyada

Şimdiye kadar Garbi Trakyada (100) binden fazla Türkte etabli vesikası verilmiştir. Bu tevziat bitirmek üzere, İstihkak sahiplerine mahsus (150) bin İsterling tazminat paralarının tevziine başlanmak üzere, Bu havalide vazife gören Tâli mübadele komisyonu Türk ve Yunan murahhasları dün şehrimize gelmişlerdir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Fabrika Dumanı

1: Hasan Bey — Allah Allah... Bu ayyüünde ne kadar duman var, göz gözü görüyor. Ne dumanı bu?

2: Bakırköylü — Hasan Bey, gel sana göstereyim, bak, şurada bir çimento fabrikası var.

3: Bakırköylü — Allah fabrikalarımızın sayısını arttırsın amma, bu duman bütün köyleri zehirliyor, Hasan Bey.

4: Hasan Bey — Yahu, disene sizin köyde çoktan harp ilân edilmiş, zehirli gaz kullanıyorlar ha?..

Hergün

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

İzmirli Meb'uslarına Dertlerini Döktüler

(Baştarafı 1 inci sayfada) diğini, mekteplere az talebe alındığını, binlerce talebin mektepsiz kaldığını söylediler. Bu bahis üzerinde meb'us Vâsîf Bey söz aldı, ileri sürülen mütalealara iştirak ettiğini bildirerek şunları söyledi:

"Ben Maarif Vekili iken daha beş yüz mektep açılması için tahsisat istemiştim. Fakat verilmedi. Bunun üzerine Vekillikten istifa etmek mecburiyetinde kaldım."

Bundan sonra fuşun önüne geçilmesi maksadile son ne yapılan nizamnamenin hatalı yapıldığı ve bunun fuşu arttırdığı ileri sürüldü. Haftaya tekrar görüşülecektir.

Adnan

İrlandada Ne Oluyor?

Dublin, 17 (A.A.)— Hükûmete istediği gibi hareket etmek hususunda tam bir salâhiyet verilmiştir.

Arnavutlukta

Meb'usan Meclisi İçtimalarına Başladı

Tiran, 16 (A.A.) — Meb'usan Meclisinin 4 üncü içtima devresi açılmıştır. Başvekil tarafından okunan Kıralın beyannamesinde Arnavutluğun bütün hükümetlerle dostane münasebetlerde bulunduğu temin edilmekte, büyük müttefik İtalyan ile mevcut samimi münasebetler ehemmiyetle kaydolunmakta ve bu münasebetlerin Arnavutluğun iktisadi sahada geniş miyasta ve inkişaf etmesi için İtalya tarafından yapılan son ikraz muamelesinden sonra samimi dürüst ve müşterek mesai esasına istinat etmiş bulunduğu beyan edilmiştir.

Kıralın beyannamesinde ziraat ve nafia işlerinde husule gelen terakkilerden de bahsedildikten sonra memleket dahilinde sükün ve ve huzur temin etmete olan ordu ve jandama kuvvetlerinde tedrici surette yapılan teşkilât kaydedilmiştir.

Kralın beyannamesi hararetli alkışlarla karşılanmıştır.

Feci Bir Kaza

Ankarada İstasyon civarında odun müteahhidi Ali Fahri Beyin odun tezgâhlarında çalışan Nihat isiminde bir amele kendini müteharrik destereye kaptırılmıştır. Destere zavallıya başından ayaklarına kadar ikiye bölmüştür.

İktisat Kongresi

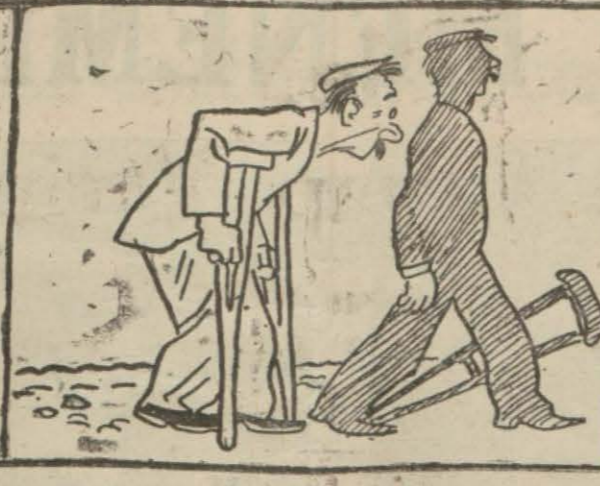
Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti sanayi ve ziraat kongreleri gibi bir de İktisat Kongresi aktını düzenlemektedir. Bu iş için tetkikat yapılmaktadır. Bu kongreye iktisatçılarımız iştirak edeceklerdir.

Son Postanın Resimli Makalesi

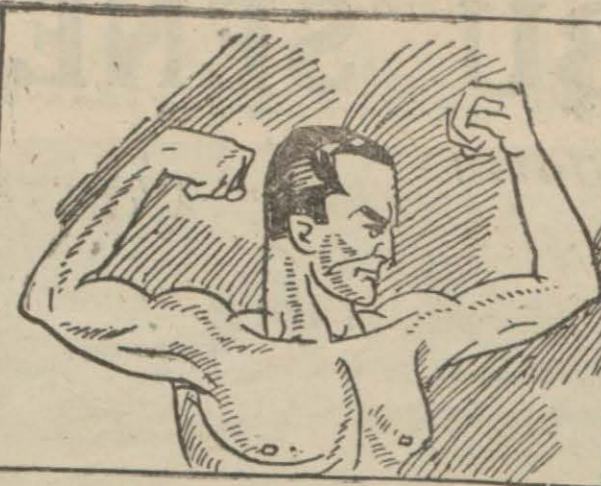
* Telkin *

1 — Dr. Couet isiminde bir Fransız doktoru, bütün zaaflarımızın kendi kendimize yaptığımız telkinden doğduğunu iddia ediyor ve herkese, kendi nefesine itimat telkin etmesini tavsiye ediyor.

2 — Bu adam senelerdenberi kendisini kötürüm zanneden hastaları, bir telkin ile (kalkınız, yürüyünüz.) demekle yürütmüştür.

3 — Bu doktorun tavsiyesi şudur: Her sabah ve her akşam zikreder gibi (40) defa şu telkini tekrar ediniz: Hergün biraz daha iyileşiyorum, hergün biraz daha iyileşiyorum. Tecrübe ediniz, ne kaybedersiniz.

BUGÜNÜN TELGRAF HABERLERİ

ÇİN İŞİ

Sovyetler Hâdiseyi Şimdilik Soyrediyorlar

Şanghai, 17 (A.A.) — Mukdendeki Soyet Konsolosu hudut boyunda Rus askerleri toplanmakta olduğuna dair ortaya çıkan şayiaları tekzip etmiş, Sovyetleri Çin - Japon ihtilâfına müdahale niyetinde bulunmadığını temin eylemiştir.

Tokio, 17 (A.A.) — Hükûmet sulhperverane temayüllemiş göstermek maksadile ikinci torpido muhribi filusunun ve iki kravazörün Çin sularına hareketini durdurmuştur.

Almanya'da Bir Suikastçı

Kassel, 17 (A.A.) — İnfilâk edici bir madde ile ve demir parçalarile dolu bir cigara kutusu, burada çıkan bir Sosyalist gazetenin binası önünde patlamıştır. Biraz sonra gazete idarehanesi, bir suikastta bulunulacağına dair bir tehdit mektubu almıştır.

Eski Dostunu Vurdu

Sabıkalı yankesici Reşat Galatada oturan eski dostu Vejini yaralamış, yakalanmıştır.

Avukatlar

Yeni Harf Şahadetnamesi Ahyorlar

Maarif Müdürlüğü (1) Teşrinisaniden itibaren açılacak olan Millet Mektepleri için duvar ilânları hazırlanmıştır. Bu sene İstanbulda (700) Millet Mektebi açılacak ve derslere Şubat nihayetine kadar devam edilecektir. Maarif Müdürlüğü dört aydanberi her hafta Pazartesi ve Perşembe günleri okuyup yazanları imtihan etmek üzere teşkil ettiği imtihan heyetini de 1 Teşrinisaniden itibaren lâğvedecek, bu işi millet mektepleri görecektir.

Şu günlerde birçok avukatlar da bu imtihan heyetine müracaat ederek yeni harfleri okuyup yazdığına dair şahadetname almışlardır.

Kaçakçı Çocuk

Çift Ziya namile maruf bir çocuk Samatyada kaçak cigara kâğıdı satarken yakalanmıştır.

Amerika Almanyayı Borcundan Kurtarıyor

Paris, 17 (A. A.) — Maten gazetesi malûmat kabilinden olarak; mütehasısların ihzârı meseleleriyle vücuda getirilen ve Vaşingtonda müzakere edilecek olan başlıca meseleler hakkındaki ihtisatı mevzu bahis etmekte ve Fransız müzakerecilerinin değişmez ve eğilmez akidelerle gitmekte olduklarını ilâve eylemektedir.

Mezkûr gazete Vaşingtonda müzakere edilecek mesainin, hükümetler arasındaki borçlar, tahdidi teslihat, tamirat ve mali meselelerden ibaret olacağını kaydediyor.

Hükümetler arasındaki borçlar meselesinde Amerika bir moratoryoma mail bulunmaktadır. Fransa, bu usulün vahim mahzurları mucip olduğuna ve fakat yüzde elli miktarında yapılacak bir tenzilâtın hakiki yardım teşkil edeceği kanaatinde dir.

Bu husus kabul edildiği takdirde Amerika müttehit cumhuriyetleri her bir bütçe senesi için 200 milyon dolar kaybedecektir. Bilmukabele Almanya bir nisbeti müştereke dahilinde tediyatın azaldığını görecektir ve bu tediyat ta tayin ve tahdit edilecek bir müddet zarfında beynelmîl tamirat bankasına mark olarak tevdi olunacaktır.

(Beşinci Sayfamızda tafsilât vardır. Lütfen okuyunuz.)

Kanlı Bir Cinayet

Dün Gece İki Arkadaşı Vurdular, Birisi Hastanede Öldü

Dün gece Nişantaşında kanlı bir cinayet olmuş, bir kişi ölmüş, bir başkası da yaralanmıştır. Hâdiseye şöyle olmuştur:

Meşrutiyet mahallesinde Kelek sokağında oturan Necati ve arkadaşı Muharrem Efendiler dün akşam Pangaltı tiyatrosuna gitmişler, orada Halil ve şoför Hasan isiminde iki kişi ile hiç yoktan ağız kavgasına başlamışlardır. Bir aralık kavga yatmış, tiyatro bitmiş, seyirciler sokağa dağılmışlar ve Necati ile Muharrem de evlerinin yolunu tutmuşlardır. Fakat yarı yolda arkalarından gelen şoför Hasanla Halil bu iki arkadaşına tecavüz etmişler, neticede ikisi de sustalı bıçaklarını çekerek Necati ve Muharremi yaralamışlardır.

Muharrem biraz sonra Etfal hastanesinde ölmüştür. Necatinin yarası da tehlikelidir.

İster İnan İster, İnanma!

Recep Beyin konferansında h. İ. tan bazıları, dikkate şayan şeyler söylediler. Filvaki orası bu sözlerin değildi. Fakat halkta temas edilince onların dertlerini dinlemeyi de bir zaruret olarak kabul etmek ve halkın, pek kayıt ve şarta bakmıyarak, dertini söylemesini mazur görmek lâzımdır.

Bir ses,

— Ben bir lokantacıyım, diye bağırdı.

Bütün gözler o tarafa çevrildi. Ses devam etti:

İster İnan İster İnanma!

— Bize, dedi, her sene yetim mekteplerinden çıkan çocuklardan 50 ilâ 100 tanesini gönderirler. Bunları garsonluğa alıstırın, derler. Biz ihtiyaç nispetinde bunları lokantalara dağıtırız. Fakat işe yerleştiremediklerimizi sokakta bırakırız. Bugün Sirkecede dolaşan, köprü altlarında yatan serseri çocukların çoğu bunları teşkil eder.

Biz bu acı hakikate inanmak istemedik, fakat sen ey kari,

M. BRÜNING

İrticaa Karşı Bir Zafer Kazandı

Berlin, 17 (A. A.) — Brüning kabinesinin muvaffakiyeti, hükümetin şimdiki kadar takip etmekte olduğu siyaseti tutan veya buna müsamaha eden firkalar tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Başvekilin dostları ve rakipleri bu muvaffakiyetin ilk âmili Başvekilin şahsı olduğunu kabul etmektedirler. Reylerin neticesi liberal mahafil ile sol cenah mahafilinde irticaam bir mağlûbiyeti telâkki edilmekte ve bu mağlûbiyetin hükûmete dört ay bir mühlet bahşedeceği söylenmektedir.

(Beşinci sayfada tafsilât vardır)

Amerikanın Altınları

Paris, 17 (A. A.) — Newyork Herald gazetesinin Pariste çıkan nüshasında görüldüğüne nazaran yirmi eylülünden beri Amerikadan Avrupa'ya gönderilen altın miktarı beş yüz milyonu geçmiştir.

Rekabet Başladı

Sirkeci'den Bakırköyüne Otobüs İşliyecek

Otobüsçülerden bir grup Belediyeye müracaat ederek Sirkeci - Bakırköy arasında otobüs işletmek için müsaade almıştır. Grup bu hat için şimdilik (15) otobüs tahsis etmiştir. Bu otobüsler için Sirkeci, Bayazıt, Aksaray, Yedikule, Gazlıçeşme ve Bakırköyde istasyonlar yapılacaktır. Grup fiyat listesini Belediyeye vermiştir. Fen İşleri Müdürlüğü verilen listede Sirkeci - Bakırköy için gösterilen (20) kuruşu (17,5) kuruşa indirerek tasdik için daimi encümene vermiştir. Tarife bugünkü daimi encümene bu hafta içinde çalışmaya başlıyacaktır. Bunlar sabah ve akşam birer çeyrek fasıla ile Sirkeci ve Bakırköyünden hareket edecek ve gece saat (2) ye kadar da nöbetçi otobüsü bulundurulacaktır.

Sözün Kısası

Masonlar Ne İddia Ediyorlar?

P. S.

Masonların ne ile meşgul olduklarını bilmem. Bir bile-ne de rastgelmedim. Hayır ve hasenat mı? Bunların Mason olmıyan ve masonluğa aidaat vermıyan fakırlere bir tas çorba içirdiklerini bile görmedik, duymadık, bilmiyoruz. İctimai faaliyetleri mi vardır? Muayyen bir akide etrafında bir eser, bir mecmua, bir hareket yaptıklarını da görmedik, duymadık, bilmiyoruz. Bir icatları ve ihtıraları mı var? Bundan da haberimiz yok.

İnsanlığa ve Türklüğe hizmet edenler arasında birkaç ta mason varmış. İyi. Fakat bununla masonluğun nasıl iftihar edebileceğini anlamıyorum. Kıymetli bir adam, arasıra, Büyükkadadaki Yat Klübüne uğrayabilir; fakat bu adamın ferdî mesaisile o klüp iftihar eder mi? Farzediniz ki Abdülhak Hâmit masondur - öyle midir, bilmiyorum - ve arada bir, Beyoğlundaki Serkl Doriyana şöyle bir uğruyor; sonra da "Makber", isminde bir eser yazıyor; Serkl Doriyan müdürü bu eser üzerinde bir hak iddiasına kalkabilir mi?

Masonların kolektif bir tarzda bir ilim, bir san'at abidesi vücuda getirdiklerini gören, duyan, bilen varsa söylesin. Fakat onlara sorarsanız, Hazreti Süleymandan bugüne kadar, son Türk inkılâbı da dahil olduğu halde, bütün ileri hamleleri kendileri yapmışlardır. Her büyük eserin altında imzaları vardır.

Fakat niçin bu hezeyanları mazur görmüyoruz? Bu zavallı masoncuklar, kapalı odalarda, karanlık dehlizlerde hariçle alâkaları keşilmiş, gizli ve münzevi yapıyorlar. Bir odada kendi başına söylenen adamların hezeyanlarını mazur görmüyor muyuz? Yirminci asırda karakoncolos rolli oynıyan ve hâlâ inkılâptan bahseden bu binbir gece kahramanları, kendi masal dünyalarında, kim bilir daha ne hulya kuruyorlar.

Bakırköy şifahanesi ve bütün esrarkeş kahveleri böyle yüzlerce "Megaloman", la doludur. Onları kinden veya istihzaden ziyade merhametle tedaviye çalışalım.

Darülfünun

Emini Cevap Veriyor

Geçenlerde (Vakit) gazetesi Darülfünun Emini Muammer Raşit Beyin Darülfünununda islahat yapacağına vadedtiği ve bu vadin üzerinden günler geçtiği halde bir ses çıkmadığını yazmıştı. Diğer bir gazete de Muammer Raşit Beyin bir islahat projesi yaptığını haber vermişti.

Muammer Raşit B. bu haberler etrafında şunları söylemiştir:

"— Darülfünun için bir islahat projesi yapacağım ve yaptığım hakkında hiç kimseye hiç birşey söylemedim. Darülfünun müderrislerinden bazıların İsviçreden mütehasıs celbine muarız oldukları hakkındaki haber de asılsızdır."

Memleket Haberleri

Otomobil
Altında
Bir Facia

Çanakkale, (Hususi) — İki gün evvel burada çok acıklı bir hâdise oldu. Çanakkale ile Lapseki arasında işleyen ve Hasan iminde bir şoför tarafından idare olunan bir otomobil Yapıdak köyü civarında 12 yaşında bir çocuğu çığnedi ve öldürdü.

Fakat tetkik edilince görüldü ki hâdisede şoförün hiç kabahati yoktur. Çünkü İsmail isimindeki bu küçük çocuk bir müddet evvel cinnet âlâmetleri göstermiş, hattâ bu sebeple mektebe devamına bile müsaade edilmemiştir. Otomobil hızla geçerken yolun kenarında dolaşan çocukçağz birdenbire gelen bir buhran neticesinde otomobilin önüne düşüverdi ve feci hâdise vuku buldu. Facia köylü arasında büyük bir teessürle karşılandı. Şoför serbest bırakıldı.

★★

Hayvan İhracatı

İmroz, (Hususi) — Adamızda bulunan Türk ve Yunan tacirleri tarafından iki ay zarfında yüz bin lira miktarında muhtelif hayvan ihraç edilmiştir. İhracat el'an devam etmektedir. Bu ihracat halkı sevindirmiştir.

Balıkesirin Su İhtiyacı

Balıkesir, (Hususi) — Şehrin su ihtiyacının temini için tetkikat yapılmaktadır. Bu tetkikat mütehasis bir Alman tarafından icra ediliyor. Bu münasebetle su yollarının hepsi gözden geçirilmiştir.

Bir Otobüs Kazası

Bursa, (Hususi) — Çarşamba günü burada feci bir kaza oldu. Yeşil Bursa ismindeki otobüs Yalovadan gelirken Demirci Ömer isminde birisine çarptı, yere yuvarladı ve zavallının ayağı kırıldı. Şimdi hastanede tedavi ediliyor. Yarası çok ağırdır.

Bu Sene Şarap Fazla

Mürefte, (Hususi) — Geçen sene yemeklik olarak İstanbul'a yirmi yedi bin küfe üzüm sevk edilmişti. Bu sene bu miktardan ancak yarısı gönderilebilmiştir. Buna da sebep İnhisar idaresinin üzüm alacağı ümidini taşıyan bağçıların üzümlerini satmamasıdır. Bu yüzden şarap imalâthaneleri fazla miktarda üzüm kalmış ve bütün imalâthaneler dolmuştur. Bir buçuk milyon kilo şarap imal edildiği tahmin edilmektedir. Ellerinde mühim miktarda üzüm kalan bağcılar Müskirat inhisar idaresine üzümlerinin alınması için müracaat etmişlerse de müsbet bir netice hâsıl olmamıştır. Bu kalan üzümler yeniden hazırlanan imalâthanelere şaraplık için alınmaktadır.

Talât Behçet

Üzüm Ve İncir

İzmir, (Hususi) — Üzüm ve incir satışları devam etmektedir. İhracat vaziyeti vasat derecededir.

İLK ZİRAAT MÜKÂFATINI
BU SENE MENEMEN ALDI

Menemenin umumî görünüşü

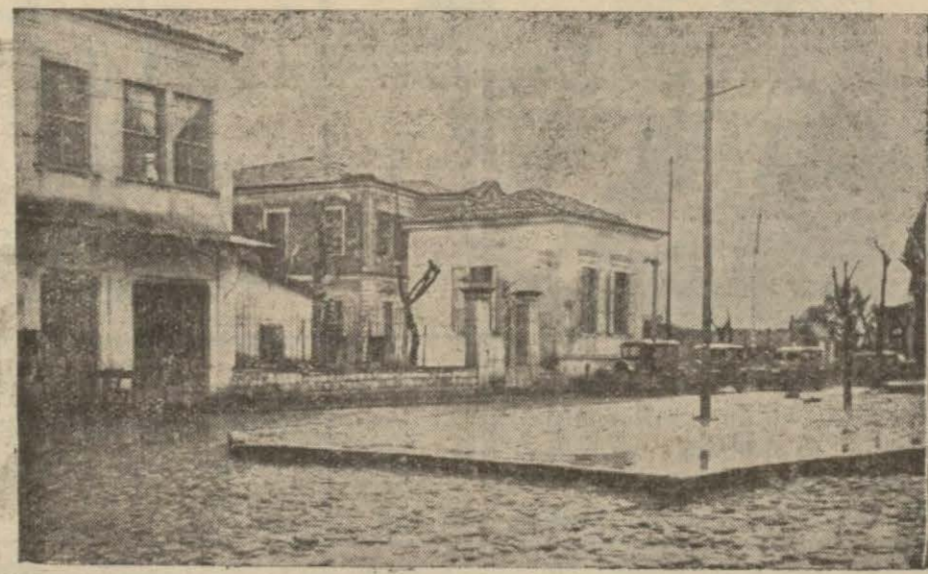
Menemen, (Hususi) — İzmir iktisadi mıntakasına tâbi kazalardaki tetkikatına bu hafta Menemende devam ettim. Sekiz ay evvel, ortasında 27 sehpa kurulan Menemende şimdi tam bir faaliyet hüküm sürmektedir. O zaman örfi idarenin tesisi münasebetile Menemende iki buçuk ay iktisadi faaliyet durmuş, Menemen pazarı kurulmamış, mahsul vaktinde ekilmemiştir.

Menemen kazasını ikiye ayıran Gediz nehrinin her sene, kabarık zamanlarda iki tarafına bıraktığı meyiz, bağlara ve bütün mahsule bereket verirdi. Fakat bu sene Gediz taşkınlık göstererek Menemen ovasını baştan başa kapladı. Ekilmiş olan mahsulleri harap etti. İki ay su altında kalan mahsul çürüyerek mahvoldu.

Menemen kazası bu sene 2000 ton üzüm, 200.000 bin kilo tütün, 12.000 balye pamuk, 200 ton palamut, ve

300.000 kilo zeytinyağı istihsal etti. Malbuki Menemenin bundan evvelki seneledeki istihsalâtı bu miktarın iki misline ve hattâ daha fazlasına baliğ olmakta idi. Züra bu itibarla vazyetten memnun görünmüyor. Önümüzdeki mahsul senesi için fazla istihsalât yapmak üzere hazırlıklara başlamış bulunuyor.

Menemen, İzmir vilâyetinin 13 kazası içerisinde en zengini ve en fazla istihsalât yapanı olarak tanınmıştır. Geçirdiği bütün felâketlere rağmen bu kaza ilk üzüm ve

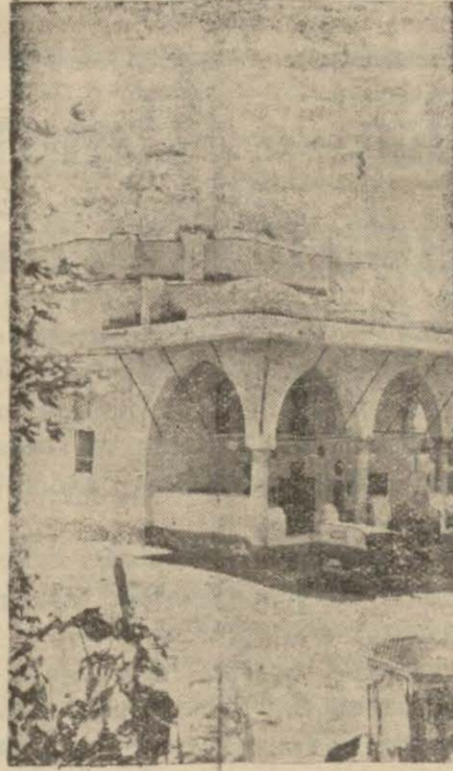
Kubilâğ abidesi buraya nakledilecek

ilk palamotu istihsal ederek İzmir Borsasına ilk olarak arz etmiye muvafak olmuştur. İlk mahsulleri indiren Menemenlilerdir. İzmir Borsa İdaresi tarafından taltif edilmişlerdir.

Son zamanlarda Menemende pek bariz olarak bir fikir faaliyeti nazara çıkmaktadır. Menemenin münevverlerinden bazı zevat "Ant" isminde bir mecmua çıkarmaya başlamışlardır. Bu mecmuada belki de pek kıymetli kalemlerin yazıları yoktur. Fakat şu muhakkak ki Menemenin milliyetperver halkının ihtisası çok samimi olarak

neşredilmektedir.

İrtica hâdisesini bütün Menemenliler unutmuş, Koplay Beyin hatırasını zihnine naksetmiştir. Aziz Koplayın şehit edildiği yerde inşa olunacağı söylenen abide için hiçbir faaliyeti göremedim. O meydan, fotoğrafta görüleceği veçhile boş ve dakımsız duruyor. Bu işte Menemen Belediyesi biraz ihmalkâr davrandığını söylesem, bütün Menemenlilerin hislerini ifade etmiş olurum. Menemenliler abidenin bir an evvel yapılmasını ve sehpa izlerinin ortadan kalkmasını istiyorlar. Menemen halkı, iktisadi mıntakanın her yerinde olduğu gibi kredi kooperatif teşkilâtından şikâyetçidir. Ziraî kredi kooperatifi, çiftçiye lüzumu olan yardımda bulunmuyor, sadece kendi menfaatine göre hareket ediyormuş. Şimdiye kadar yaptığım tetkiklerde hemen her noksan kredi kooperatiflerinden aynı şekilde şikâyet edildiğine şahit oldum. Bu itibarla kooperatiflerin islahı cihetine gidilmesinin çok faydalı olacağını zannediyorum. Adnan

Aziz Kabilâğın şehit edildiği yer

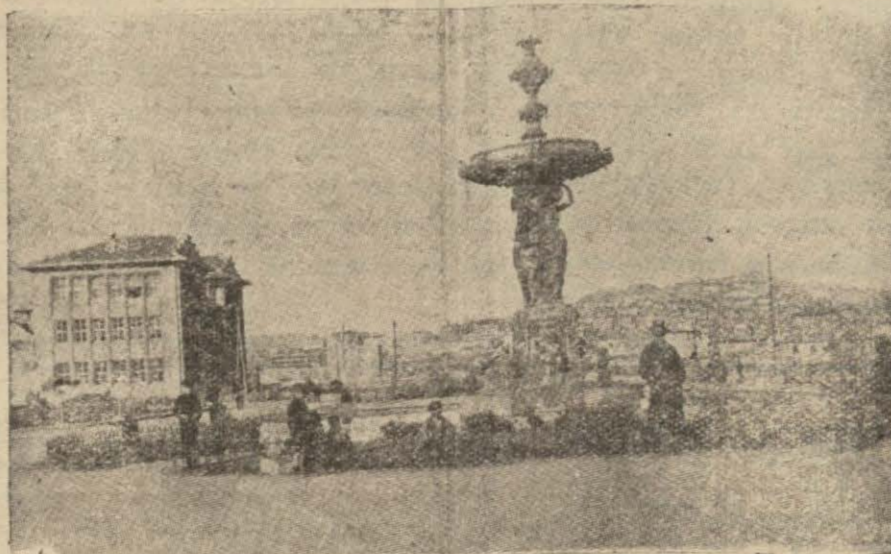
isminde bir mecmua çıkarmaya başlamışlardır. Bu mecmuada belki de pek kıymetli kalemlerin yazıları yoktur. Fakat şu muhakkak ki Menemenin milliyetperver halkının ihtisası çok samimi olarak

Ankaranın Yeni Plânı Nasıl Olacak ?

Profesör Yansen Sözlerinin Dinlenilmemesine Canı Sıkılıyor.

Ankara, (Hususi) Şehir mütehasısı profesör M. Yansen burada tetkikatına devam etmektedir. M. Yansen müstakbel Ankaranın vaziyeti hemen tesbit, ve plânın en mahim kısımlarını ikmal etmiştir. Öğrendiğime göre plânda ve Ankara sokaklarının bugünkü vaziyetlerinde yeniden bazı tadilat yapılacaktır. Bu meyanda Karaoğlan caddesinin tam köşesinde bulunan Kooperatif binası yıkılacaktır. Bu binanın yıkılmasile Ankaranın en güzel manzarasını teşkil eden Ankara kalesi meydana çıkacak, Karaoğlan caddesinden kale görülebilecektir.

Aynı zamanda yeni yapılacak caddelerdeki yaya kaldırımlarının birisi çok dar, diğeri çok geniş olacaktır, kaldırımlarda tenazur aranmayacaktır. Mekteplere münhâti nakliye geçemeyecek, bu mektep yolları yeşil çimenden ibaret olacaktır. Profesörün plânında Ankara kalesi mühibi bir mevki tutmaktadır.

Yeni plândan sonra hayli değişecek olan Ankaradan bir köşe

Profesör Ankara kalesinin güzelliğine meftundur ve bu itibarla kale civarında inşaat yapılmasını menetmiştir. Kale civarında manzarayı kapıyan bazı evler de yıkılacaktır.

Ankaradaki bazı fen adamları profesör Yansenin ilmi kıymetini kabul etmekle beraber Ankarayı imar işinde muvaffak olamadığını, buradaki mahalli ihtiyaçları, mahalli şeraiti havaiye ve iktisadi

diyeyi tetkik etmeden plân yaptığını ileri sürerek Yansen'i beğememektedir. Fakat profesör Yansen de yaptığı plânların aynen tatbik edilmemesinden, plânlarının geliş ve güzel tadil edildiğinden ve bazı noktalarda sözünü dinlemediğinden şikâyetçidir. M. Yansen daha on beş gün şehrimizde kalacak ve tetkikatını ikmal ettikten sonra Berline avdet edecektir.

İzmirde

Tütüncüler
Sıkıntıda

İzmirde tütün piyasası açılalı on gün kadar oldu. Piyasa ilk günlerde harareti idi. Fakat tütün alan kumpanya ve tacirlerin çiftçinin karşısında müttehit bir cephe kurması piyasadaki harareti söndürdü ve çiftçi malını satamaz oldu. İzmir gazeteleri şimdi bu mesele ile meşguldür. (Anadolu) gazetesi bilhassa şu cümleleri yazmaktadır:

"Piyasa geçen hafta açıldı. İlk günler vaziyet biraz iyi gitti. Tütün zürrai sevinmişti. Fiatlerin gittikçe yükseleceği ümit ediliyordu. Ne çare ki, bu ümitler çok geçmeden suya düştü. Alıcılar fiatleri derhal düşürdüler. Bunu, mubayaatın azaltılması takip etti. Alınan haberler mubayaatın pek gevşek gittiğini gösteriyor. Ha var, ha yok gibi birşey.. Bazı yerlerde tamamen durdurulduğu da bildiriliyor.."

Spor Haberleri

Dekatlon
Ve Dünya
Rekorcuları

Atletizmin ileri bulunduğu memleketlerde her sene memleket şampiyonlukları ile beraber Pentatlon ve Dekatlon müsabakaları yapılır. İsimlerinden de anlaşılacağı veçhile bu müsabakalar beş ve on tecrübeden ibarettir. Aynı atletin bu beş veya on tecrübede alacağı derecelerin sayı yekünü beynelmil kavayitname dahilinde hesap edilir ve en çok sayı kazanan atlet şampiyon telâkki edilir. Bu müsabakalara bir nevi Atlet komple imtihanı ismi vermek te doğru olabilir. Çünkü aynı atletin böyle müteaddit müsabakalara girmesi ve yüksek derece alması her kese nasip olacak kolay işlerden değildir. Bu münasebetle dünyanın en müntaz Dekatlon müsabakalarını ve derecelerini görmek çok meraklı olacaktır. Umumi harpten evvel meşhur Jim Thoye'nin dereceleri irişilmesi gayri kabil bir harika olarak telâkki edilmekte idi. Halbuki bugün vaziyet değişmiştir.

Şimdi Fenlandiyalı, A. Jorvini ve Yorjola, Amerikalı Mortensen Sepebre, Bausch, Berlinger ve Wilson, Macar Baksalması III, Avusturyalı Vesseley ile Alman atletlerinden Severt, Veissin isimleri başta gelmektedir.

Şimdi dünya rekotmeni: A. Jarvinendir. Amerika şampiyonu da Mortensendir. Olimpiyat birincisi ise Yoryoladır.

Bu üç atletin hakiki kıymetini evvelce bilmek için aldıkları dereceleri bir gözden geçirmek kâfidir:

	Jarvinen	Mortensen	Yorjola
100 m.	11 1/10	11	11 2/5
Uzun	6.87	6.48	6.76
Gülle	13.18	13.48	14.72
Yüksek	1.80	1.85	1.85
400 m.	50	51 1/10	53 1/5
110 manfals	15 2/5	15 3/5	16 1/10
Diak	36.47	39.40	39.66
Sırk	3.60	3.36	3.10
Javelet	58.15	60.75	58.88
1500 m.	452 1/5	452 1/5	437 5/10

Sayı hesabı tespit edilen dereceleri şöyledir:

8255 P.	475	Jarvinen
8193 P.	29	Mortensen
8187 P.	30	Yorjola

Bu müsabakalarda sayının çok ehemmiyeti vardır. Bütün tecrübelerde atletlerin aldıkları dereceler nisbetinde sayılar yükselir. Fırsat düşerse başka bir yazımızda sayıların taksimi esaslarından bahsedeceğiz. Şimdiki halde memleket şampiyonlarını ve aldıkları dereceleri şu suretle tasnif kabildir:

Jarvinen	- Fenlandiya -	8255.47
Mortensen	- Amerika -	8193.29
Sievert	- Alman -	7874.60
Dimza	- Lettuanlya -	7789.415
Vesseley	- Avusturya -	7676.45
Yanson	- Suede -	7539.42
Korlini	- İtalya -	7237.550
Kezjik	- Polonya -	7233.53
Farkas	- Macar -	7205.65
Lovland	- Norveç -	7125.025
Meler	- İsviçre -	7080.38

Yalnız Macar Boskalmi son müsabakalarda 7600 sayı elde etmeye muvaffak olmuş, yalnız bu derecesi federasyon tarafından henüz tasdik edilmemiştir.

Kari Gözile
GördüklerimizBağrı Yanık Bir
Babanın Feryadı

Muhterem Efendim;
İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyetinin bidayeti tessüsündenberi azası olmakla müftehir ve iki evladını veremden kaybetmiş bağrı yanık bir babayım.

Veremin, Türkiye'ye her sene bir meydan muharebesinden fazla şehit verdiren korkunç bir afet olduğu artık inkâr edilemeyecek bir hakikattir.

Muhterem cemiyetin dört senedenberi meşhûr ve şayanı takdir hizmetlerine ilâve olarak bu sene de İstanbul'da vaziyeti coğrafiyesi, tabii güzelliği ve bibaha kaymetile herhangi bir Avrukadaki emsaline kat kat faik bulunan merhum Muhiddin Paşanın Erenköyündeki köşkünü, müşfik Hilâliahmerin muavenetile yirmi bin liraya satın alarak burasını bilhassa 2-3 lira yevmiye ücretli mutavassit tabakaya mahsus bir sanatoryom haline ifrağ edeceğini de nihaysiz bir sevinçle geçenlerde muhterem gazetenede okumuştum. Bendeniz de Erenköyünde oturmaklığım hasebile dün akşam vapurda tanıdığım bir zattan köşk civarındaki bazı zevatın yakınlarında bir verem sanatoryomu yapılmak teşebbüsünden korkarak bir mazbata ile bu işin mazarratı hakkında cemiyete müracaat etmiye karar verdiklerini duydum.

Evvelâ köşkün muhiti 60 küsur dönüm arazile çevrilidir. Saniyen memlekete değil böyle bir, belki yüzlerce sanatoryom lazımdır. Bu hastalık yüzünden her sene binlerce kurban verildiği bir sırada, bin müşkülât ve bir çok himmet ve rica ile bir sanatoryum yapılmak üzere iken ona da şahsî ve hususî bir takım mantıksız mülâhazalarile mâni olmak istiyen bu efendilere göğsümü yırtarak, ve avazım çıktığı kadar (Efendiler biraz insaf ediniz) diye bağıyorum.

Çünkü artık bu memleketin, bu toprakların, saltanat devirlerinden kalmış hotpesentliklere tahammülü yoktur.

Kapınızı kapamak lâzımsa ve bahçenize çıkmamak icap ediyorsa, bu memleketin öz evlâtlarının kurtulması ve hiç olmazsa elli tanesinin kurtarılabilmesi için ne lâzımsa yapınız. Yapmak mecburiyetini hissediniz.

Ve lütfen bizi de oturdüğümüz yerde yaralarımız, ıstıraplarımız ve elemelerimizle rahat bırakınız.

Bunu bilhassa evinde veremden yatan bir hastası bulunan veya benim gibi iki evladını birden veremden kaybeden memleketteki bütün felâketzedeler namına talep ediyorum, rica ediyorum ve istirham ediyorum.

Erenköy müteakib binbaşı Kadıköylü Hüseyin Abdi

Dünyada Olup Biten Hâdiseler
Amerika Mülâkatı Dünya Buhra-
nının Nihayetini Getirebilecek Mi?

Fransa Başvekili M. Lavalın Amerikaya yapacağı seyahat hakkında dün etraflı malûmat vermiştik. M. Laval yola çıkmıştır. Şimdi artık Amerika yolundadır. Orada Cümhur Reisi Mister Hooverle görüşecek ve bakalım bu görüşme ne netice verecek. Dün de söylediğimiz gibi bu mülâkatın esasî büyük harpten mütevellit borçların tecili veya hafifletilmesi meselesidir. Malûmdur ki Fransa mühim bir alacaklıdır.

Seyahate dair Fransanın Havr şehrinde gelen bir telgraf, Fransa milletinin bu alacak meselesindeki noktai nazarını anlatmak itibarile çok mühimdir.

Havr, 16 (A.A.) — M. Laval, buraya muvasalat ettiği zaman halk tarafından fevkalâde hararetle alkışlanmıştır.

Meb'uslardan Belediye Reisi M. Leon Meyer ile birçok hatipler, M. Lâvale iyi seyahat temennisinde bulunmuşlardır.

Başvekil kısa bir hitabe irat ederek şöyle demiştir: "Dostum M. Leon Meyer in davetine icabet etmek benim için büyük bir mahzuziyet oldu, fakat bu kadar hararetle bir istikbale intizar etmiyorum.

Bu hararetle istikbalden son derece mütehasis oldum. Şehrin ve eyalâtın dost ve rakip bütün mümessilleri bir araya gelmek suretile bana Vaşingtona hareketim anında bütün memleketin temenniyatını, metalibini beraberimde götürmekte olduğum hissini vermek istediler. Sizleri inkişarı hayale uğratmamaya çalışacağım. Vaşingtona, Londra, Paris ve Berlinde rehberim olmuş olan niyetle, yani Amerika ile Fransa arasında daha sıkı bir teşriki mesai vücuda getirmeye çalışmak niyetile gidiyorum. Sulhün tarsin ve takviyesine çalışmak istiyorum. Bu sözlerle hitabeme nihayet vermek isterim. (Şiddetli alkışlar)

Halk, Başvekil ile karşı daha birçok tezahüratta bulunmuş ve M. Lâval Transatlantik ile Nevyorka hareket etmiştir.

Resimde gördüğümüz Çin zabıtları Avrupada tahsil görmüştür. Bunlar Japonya ile harp yapılarak Çin istiklâlini kazanılmasını istiyorlar.

Çinliler
Muharebeye
Hazırlanıyorlar

Akvam Meclisi Çin - Japon ihtiafını halledemedi. Son celsede Japon murahhası eski beyanatını tekrarladi ve dedi ki: "İşgal ettiğimiz yerlerden ayrılmıyacağız." Şimdi Akvam Cemiyeti fena ve buhranlı bir vaziyettedir. Bundan başka Mançuri kitasında kanlı mücadele hâlâ devam etmektedir. Bu hususta son gelen telgraf şudur:

Tokio, 16 (A.A.) — Maçurideki umumî vaziyet dolayısıyla, Japon erkânı askeriyesi Kinçeu'nun ve diğer bazı mahallerin Japon ordusu tarafından bombardıman edilmesini zarurî ve muvafık görmüştür.

Hali hazırda Mançuri ve havalisinde asıl haydutlardan başka, Çin ordusuna mensup olup çete halinde veya dağılık bir halde 200,000 den fazla şaki vardır. Bunlar yavaş yavaş Japonya karşı hasmane bir vaziyet almaktadırlar. Bu kuvvetlere karşı Japon ordusunun ancak 14,000 neferi vardır.

Tokyo, 16 (A.A.) — Çindeki Japon aleyhtarlığı hareketi gittikçe daha sinsi ve daha müthiş bir şekil almaktadır. Changhai'daki, Japon aleyhtarları cemiyeti bu muntakada bulunan Japonlara yiyecek ve içecek satılmaması için bu ayın 14 ünde bir karar ittihaz etmiştir.

Bunlar, kararlarını icraya koyulmuş olduklarından Japonlar şimdi aklıktan muztarip olmağa başlamışlardır.

M. Brüning
Ekseriyet
Kazandı

Alman Başvekili M. Brüning yeni teşkil ettiği kabineyi Meb'usan Meclisine takdim etti. Fakat sağdan ve soldan şiddetli hücumlara, tenkitlere uğradı. Vaziyeti başka bir maksatla görenler Başvekilin itimat kazanamayacağını iddia ettiler. Fakat Berlin'den gelen telgraf haberleri bu iddianın bugünlük, çürüklüğünü ispat ediyor:

Berlin, 16 (A.A.) — İktidar fırkası, kabineye karşı ittihaz edeceği hattihareketi bu sabah tetkik etmiştir. 16 aza ademi itimat takrirleri aleyhinde rey vermişler. 4 aza da müstenkif kalmıştır. Bu karar dolayısıyla Reichstag meclisi koridorlarında hükümetinin muvaffakiyeti temin edilmiş olduğu söylenmektedir.

Berlin, 16 (A.A.) — Ademi itimat takrirleri 270 muhalif ve 3 müstenkif reye karşı 294 rey ile reddedilmiştir.

Müthiş Bir Borç

Berlin, 16 (A.A.) — Almanyanın 31 ağustosta 1680 milyon marktan ibaret olan dalgali borçları 28 Eylülde 1867 milyon markı bulmuştur.

TAKVİM

Gün 31 -18Tş.evel- 931	Hızır 166
Arabi	Rumi
5 Cemaziyelâh.350	5 -Teşrinievvel-1347
vakit-ozanl-vasatl	vakit-ozanl-vasatl
Güneş 12.47 6.14	Akşam 12.— 17.26
Öğle 6.33 12.00	Yataş 1.31 18.59
İkindi 9.36 15.02	İmsak 11.08 4.35

Kadın Ve Kalp İşleri

Hizmetçiler Bazan
Evleri Nasıl Yıkıyorlar?

Kırkından Sonra Azan Erkek

Bazı huysuz erkekler vardır ki, hizmetçilere musallattırlar. Evin içinde karısının, çocuk çocuğunun bulunduğu çatı altında, mânâsız, zevksiz ve münasebetsiz bir kadın uğruna saadetlerini bozarlar.

Bu işte hizmetçilerden ziyade erkekler mes'uldürler. Daha ziyade kırkından sonra saz çalmıya kalkan bazı erkekler vardır ki, ellerinin altında bulunduğu, kolayca elde edildiği için evde hizmetçi bırakmazlar.

Kaiferimden biri böyle bir hizmetçi faciası anlatıyor:

— Biz, diyor, taşralıyız. Evimizin efendisi babamızdır. Birkaç kardeşiz. Hepimiz evliyiz, fakat babamızın evinde yaşarız. Hepimiz babamızın mağazasında çalışırız.

Fakat bir müddet evvel babamın hal ve tavrında bir değişiklik başladı. Biraz sonra anladık ki babamız hizmetçiyi seviyor. Evvelâ sabrettik, bil-memezlikten geldik, hizmetçiyi evden kovdurduk. Bu defa da babam geceleri eve geç gelmeye başladı. Nihayet öğrendik ki bamız, hizmetçiye bir ev tumuş, tahsisat bağlamış ve onunla yaşamaya başlamıştır. Onun bu hareketi hepimizi, fakat bilhassa annemizi çok dilgir etti. Fakat babamızdır, ne yapabiliriz. Kendisini sevenler vasitasile yaptığı hareketin çirkinliğini anlatmaya çalıştık, muvaffak olamadık. O, günden güne kadına sarıldı. Mağazamızın kazancı kadına gitmeye başladı. Şimdi görüyoruz ki, bu gidiş fena bir gidiştir. Babamız etrafını görmüyor, elinde ve avucunda ne varsa sarfediyor. Bunlardan maada mağazayı da günden güne iflâsa sürüklüyor. Bütün aileyi mahvetmesi muhtemel görünüyor. Biz evlâtlar şaşır-dık. Babamızın evinden ayrıldık. Fakat işimiz beraber. Sermaye onun. Ayrılış işsiz kalacağız. Ayrılmazsak iflâs edeceğiz. Bize bir yol gösterebilir misiniz?,"

Babanızın hareketini izah mümkün, fakat müdafaa müm-

Açık Hava
Ve
Güzel Renk

Sinema yıldızı Janett Macdonald, kadınlara güzelliklerini muhafaza etmek için havayı, göstermek için rengi tavsiye ediyor.

Bu güzel artiste göre, Hollywoodun kadınlara güzelleşmek için verebileceği en iyi tavsiye, açık havadır. Kendinizi evinize kapamayınız. Bol açık hava, sıhhattir ve güzelliğdir.

Güzelliğinizi, göstermek için elbiselerinizin rengine itina ediniz. Ben daima mavi rengi tercih ederim. Bunun içindir ki gözlerimin rengi deniz yeşil olduğu halde, herkes onları mavi görür.

Cildinize, vücudunuza, saçlarınıza uyan renk, en güzel renktir.

kün değildir. Çoluğu çocuğu baba olmuş bir adamın, bu yaştan sonra evini ve çocuklarını ihmal ederek hovardalığa kalkması ayıp şeydir. Fakat bu işte yalnız annenin talâk ve tazminat hakkı vardır. Bundan da siz ve anneniz ne kazanabilir bilemem. Belki bir rezaletten korkarak babanızı ikaza yardımı olur. Yoksa bugünkü kanunlar mucibince, babanız bundan fazla birşey yapamazsınız.

Bence yine en salim yol, dostlar vasitasile onu ikaz etmek, bu işin rezalete doğru yürümekte olduğunu anlatmak kadını nazarında küçük düşerecek tedbirler almaktır.

Ne yapalım, bu erkekler böyledir işte evladım.

Kadıköyünde Nimet Hanıma:

Bir kadının ne vakit evleneceği bilinemez. Bu, bir kısmet meselesidir. Otuzundan sonra evlenmiş, hattâ sevilmiş kadınlar az mıdır? Bahusus güzel ve neşeli olduğunuzu söyleyiniz. Bu iki meşiyetinizi de muhafazaya çalışınız. Elbet bir gün biri çıkıp sizi yalnızlıktan kurtarır.

Hanımteyze

TEFRİKA NUMARASI 15

Y A R I Ş

YAZAN: ★ ★

— Siz, dedi, gönüllüleri ağır-layın, kararlarını doyurun. Sofralar kalktıktan sonra sürrelerini verelim, çuhalarını dağıtalım.

Şimdi takip müfrezesi, şehrin eşrafı, uleması ve fukarası, geniş salaya dizilmiş olan sofraların başına geçerek kuzu ve helva yiyorlardı. Hacı Sinan da, kendi gibi zengin birkaç tacirle bir sofraya ılgal etmişti.

İşte tam bu sırada, umulmaz bir hâdiseler oldu. Saraybosnanın şarkındaki Treboyık dağı tarafından bir kara bulut kümesi görüldü, lehmâtülbasarda her taraf

liler, Valinin sekbanları, çavuşları dalgalar içinde yüzüyorlardı. Çuhalar, keseler, helva kazanları ve her şey, ovaya doğru sürükleniyordu. Herkes, can kaygusuna düşmüştü, tufandan kurtulmak için kaçıyorlardı.

Milyoner Hacı Sinan, Allahın lânetine uğradığına hükmederek ağlıyordu, saçını sakalını yuluyordu. Lâkin o meyus halinde yine oğlunu düşünerek dalgalar arasında batan Vali çadırına doğru koşuyordu. Oraya gelince Hattâ Hasan Paşanın atlandığını ve Mustafa Çelebiyi de kolundan tutarak terkîye aldığı görüldü, mecnun gibi haykırdı:

— Aman Paşam, zahmet etmeyin, oğlumu bana bırakın! Fakat Vali, bu niyazi işitmemiş görüldü, atını mahmuzladı, seller içinde bucalıyan yüzlerce halkın arasından geçerek şehre doğru yürüdü. Belline kadar suya batan

milyoner Hacı, alık alık etrafına bakınıyordu ve kendisiyle alâkadar olmayarak canlarını kurtarmaya savaştan şehirden kime rasge-liyorsa soruyordu:

— Bu işin aslı ne, bu işin aslı ne?

Cevap veren, hatta başını çevirip bakan yoktu. Yalnız bir ihtiyar, seksenlik bir ihtiyar, sellerin içinde bir nebeze durdu:

— Eh, dedi, yağmurdan kaçan doluya tutulur. Oğlunu dün dağa, bugün de konağa kaldırdılar. İşin yoksa dövün dur!

Hacı Sinan, kıyametten nişan veren o korkunç fırtına arasında düşse, kalka vali konağına kadar gitti. Kimse, tek bir kimse kendisine yardım etmiyordu. Yarım saat evvel, günün kahramanıydı. Bütün saray halkının dilinde onun ismi doluyordu. Paranın yarattığı büyük cazibe, binlerce halkı per-

vane çevirerek kendi etrafında toplayordu. Ansızın kopan fırtına, sanki bu ikbal ışığını söndürmüştü. Artık ne ziya, ne pervane vardı. Zavallı milyoner, kırk bir kandil gibi ortajıkta sürünüyordu.

Gerçi halkın dağılması fırtınanın uyandırdığı dehşettendi. Lâkin Vali Paşanın Milyonerzadeyi - tıpkı dağ başlarındaki haydutlar gibi - çekip götürmesi de ahalliyi ayrıca tetiş etmişti. Herkes bu vak'anın birçok facialar doğuracağını sezimsiyordu ve bitaraf kalmak için sahnedan bir an evvel uzaklaşmaya çalışıyordu. Paşa, Hacı Sinan da meş'um sayılıyordu. Kılavuzoğlu bahçesini çamurlu bir tarlaya çeviren, Hünkâr caminin minarelerini deviren, birçok evleri çöktüren, bir hayli de can ziyama sebep olan bu fırtınalı yağmur, Allahtan bir ceza gibi telâkki olunuyordu. Bütün Bosnasaraylılar, yol kesen

eşkiyayı mücahit ve vall ile avenesini haydut mesabesinde görmeğe temayül ediyordu. Murabahacı ve muhtekir Hacı Sinaneddinin halk sırtından bol para kazanmak maksadile valilere mütemadiyen rüşvet verdiğini, oğlunu kurtarmak için yine o yola döktüğünü hatırlıyarak hedef oldukları ilâhi ukubette onun da tesiri bulunduğuna hükmediyorlardı.

İşte Hacı Sinan'ın su ve çamur içinde yalnız kalmasına, hailenin uyandırdığı umumi haşiyet kadar bu düşünceler ve bu hükümler de amil olmuştu. Zavallı adam, belâ ve nikbet diyarında dolayan bir avare gibi, adım başında bir çukura düşerek konak kapısına kadar gelebilmişti. Fakat orada kendisini karşılayan yine bir boşluk, günül üşüten bir boşluk oldu.

(Arkası var)

İSTANBUL'DAN HİNDİSTANA.

Arabacı İle Pazarlığa Girişince
Ağzım Hayretle Açık Kaldı...

YAZAN: M. KÂZIM

—129—

Kâzım Kara Bekir Paşaya bilmecburiye Trabzon yolunu ihtiyar edeceğimi bildirdikten sonra arabaya bindik. Meşhur Kop dağlarını aşarak dört günde (Bayburt) a vardık. Bu seyahat çok müşkil, zahmetli ve tehlikeli oldu. Bu zahmetin ve tehlikenin derecesini anlatmak için şunu söyleyeyim: Bizden bir gün evvel Erzurumdan hareket eden kafile bu Kop dağında kar fırtınasına tutulmuş ve tamamen donarak ölmüştü. Merkeplerle birlikte yol kenarında cesetleri yatıyordu. Bereket! versin bizim seyahatimiz esnasında fırtına kesilmiş ve kar durmuştu.

(Bayburt) ta yenice bir kahvenin odasına yerleştiğimiz zaman Allaha şükrettik. Ertesi sabah Askeri sube reisi Kaymakam Abdullah Beyi görmeye gittim.

Kâzım Kara Bekir Paşanın elimde açık bir emirnamesi vardı. Bunda:

— Seyahatimizin temin ve teshili emrediliyordu. Şube reisine bu emirnameyi göstererek (Bayburt) tan (Trabzona) kadar vesaiti nakliye tedarikini rica ettim.

Şube reisi:
— Hayhay, dedi. Fakat bizim arabamız yoktur, kamyonlarımız vardır. Kamyonlarımız da Trabzona gitmişlerdir, avdetlerinde sizi yolcu ederiz.

Fakat bu kamyonların ne zaman dönecekleri malûm değildi. Burada, bir iki, belki de üç hafta bekleyebilirdik. Halbuki ben bir an evvel yola çıkarak İstanbul tarikiyle Ankaraya gitmek istiyordum.

Bu sebeple (Bayburt) ta yolcu taşıyan yerli arabacıları görerek beni Trabzona götürmek için ne istediklerini öğrenmek merakına düştüm. Hiç sıklımadan:

— 45 lira dediler.

Ağzım hayretle açık kaldı, Biraz pazarlık etmek istedim. Fakat arabacılar söyledikleri rakam üzerinde ısrar ettiler. Bittabi hiçbir netice almadan kahvemi otele döndüm.

Ertesi sabah uykudan henüz uyanmış idim ki emirberim içeri girerek:

— Bir inzibat zabitanın beni görmek istediğini haber verdi.

— Pekâlâ, buyursun, dedim. Zabıt içeri girince selâm vererek:

— Efendim, dedi. Mevki kumandanının emrile dışarı çıkmamanızı tebliga geldim. Halk arasında sizin aleyhinizde bir galeyân vardır. Bir fenalığa maruz kalmanızdan korkulmaktadır.

Bu cümle Bayburt denilen Türk şehrinde, ve Türkçe

olarak söyleniyordu. Buna rağmen bir saniye içinde kafam bulandı, söylenenin mânâsını anlıyamadım.

— Acaip ben Türk değil miydim, Türkiyede bulunmuyordum? Evet burası böyle idi. Fakat ohalde bu cümlelerin manası ne idi? Kendimi bir an içinde senelerce dolaştığım ecnebi memleketlerin birinde farzettim. Evet bu, başka türlü olamazdı. Maamafih kendimi çabuk toplayarak sordum:

— Bu galeyânın sebebini ne imiş?

— Bilmiyorum.

Bu sual ve cevap içinde gözlerim karşımda duran zabitanın eline ilişti. Bir elinde beş yerine altı parmak vardı. Bu müşahede bana derhal muhababımın bence yabancı olmadığını hatırlattı. Bu zat benim rüştiyede hüsnühat hocamın oğlu idi, sordum:

— Siz Abdürrezzak Efendinin oğlu değil misiniz?

Zabıt bu buluşa hayret etti:

— Evet!

— Ben sizin babanızın eski bir talebesiyim. Şu halde dostuz demektir. Buna istinaden sizden soracağım: Bu emrin altında gizli olan sebebi lütfen bana anlatır mısınız?

Zabıt sualime doğrudan doğruya cevap vermedi. Yüzünün buruştuğunu görüyordum:

— Vallahi doğrusunu bilmiyorum. Galiba için içinde bir fenalık var!

İşin içinde bir fenalık olduğu malûm. Fakat bu fenalığın ne olduğunu ve nereden geldiğini anlamak lâzım!

— Siz Mevki kumandanına selâm söyleyiniz. Böyle durup dururken kendi kendimi hapse koymam. Dışarı çıkacağım. Bayburt halkı beni tanımaz, hiçbir korkum yoktur.

Zabıt selâm vererek çıktı. Yalnız kaldığım zaman kendi kendime düşündüm:

— Bu, ne demektir. Hiç tanımadığım Bayburt halkı bana düşman olmuştu. Ben bir vatan haini değildim. Vatana döndüğüm zaman beklem beklem teşekkür beklerdim. Mücazat değil.

Ohalde?

Ohalde bu işte mutlaka bir yanlışlık vardı. Bu yanlışlığı derhalde anlamalıydım. Tabancamı cebime koyarak sokaka çıktım.

(Mabadi yarın)

İtalyada Bir Yangın

Roma, 16 (A.A.) — Amalfi hâkimi tarihi kiliseye yakın bir binada bir yangın zuhur etmiş olduğundan ve kiliseyi de yakmak tehlikesi mevcut olduğundan Napoli itfaiyesinin muavenetini istemiştir.

HİKAYE

Bu Sütunda Hergün

Muharriri: Server Bedi

NE İÇİN?

O gün, Vasfiye Hanımefendi, güzel bir öğle yemeğinden sonra, bir bivan üstünde uyuklamaya hazırlanıyordu. Hizmetçi içeri girdi ve bir misafir ismi söyledi.

Vasfiye Hanımefendi yerinden bir sıçrayış sıçradı, bir doğruluk doğrulduki hizmetçi bir adım gerilemeye mecbur oldu: Nadire mi gelmiş? Nadire Şükrü, ki bundan üç sene evvel, kocasını ve çocuğunu bırakarak, başka birile kaçmıştı. Ondan sonra hayatından hiç kimse haber almadı. Şaşılacak şey! Burada ha?.. Çok tuhaf, çok acayipli!

Vasfiye Hanımefendi, hemen:

— Buyursun, dedi.

Ve gözlerine on beş sene evvelki tazeliğinin bütün dikkatini doldurarak kapiya baktı. İçeriye giren Nadire, genç, boylu, sarışın, güzel bir kadındı; fakat solgun yüzünün hafif boyaları altında ve haleli mavi gözlerinin oyuklarında acı, yorgun bir mâna vardı. Şapkası pek sade ve mantosu, bu sonbahar günlerine göre pek hafifti.

Vasfiye Hanımefendi gülümsüyerek:

— Sefa geldin yavrum, dedi. Şöyle yakınımaya otur bakalım?

Nadire oturdu. Bakışları, Vasfiye Hanımefendinin meraklı gözlerinden o kadar belvliydi ki, Nadire Şükrü, sorguya suale meydan kalmadan vaziyetini anlatmayı muvafık buldu ve başladı:

— Bilmem hakımda ne söylüyorlar, fakat ben yine size Şükrü Beyi niçin bırakıp kaçtığımı anlatmak isterim. Kocam kibirli, yalnız kendini düşünen, haksız bir adamdı. Sebepsiz... ve... ve... insanı boğacak derecede müthiş bir kıskançlığı vardı. Beni haksız yere, kaç defa, Ulvinin metresi olmakla itham etti.

Halbuki Ulvi benim yalnız hoşuma giden bir adamdı, bir dost. Başbaşa kaldığımız zamanlar beni sevdiğini söylüyordu. Hepsini bu kadar. Fakat kocam öyle ileri gitti, üstüme öyle fena şeyler yordu ki canıma tak dedi. Bir gün Ulvile karar verdik ve onunla beraber alıp başımı seyahate çıktım. Onun biraz parası vardı, benim de biraz. İkimiz de paramızın çoğunu harcadık. Darlık başladı. İnsan sıkıntıya katlanır ama ya birbirini çok sevmeli yahut başka bir ümidi olmalı değil mi? Bizde ikisi de yoktu. Birbirimize ağır gelmeye başladık. Nihayet gürültüsüz ayrılmaya karar verdik. O İzmirde kardeşinin yanına gitti, ben de buraya geldim.

— Eh... Şimdi ne yapıyorsunuz? Nerede oturuyorsunuz? Bir yardıma ihtiyacın varsa elimden geldiği kadar yapayım... Belki maddî bir akıntı, filân?..

Nadire kızardı.

— Hayır hayır, hiç birşeye ihtiyacım yok, akrabamdan birinin yanında oturuyorum, rahatım, iyiyim, teşekkür ederim.

— Öyleyse... doğrusunu söyle bana... Şükrü Beyle aranızı bulsam olur mu? Belki de bana bunun için geldin.

— Hayır, kat'iyyen bunun için değil, ben ölürüm de bir daha Şükrüye boyun eğmem. Fakat başka birşey var. Benim çocuğum var, küçük "Alp" im. Diyeceksiniz bana ki çocuğum pek geç aklına gelmiş. Evet, hakkınız var, çocuğuma karşı suçluyum ben... Fakat bunu tamire çalışacağım. Hiç olmazsa arada bir yavrumu görmeliyim. İzin verirsiniz burada görürüm. Sizden ricam bu, Hanımefendi.

Aynı gün, Vasfiye Hanımefendi, Şükrü Beyi yazıhanesinde görmeye gitti ve ona meseleyi anlattı.

Heyecanlarını daima gizleyen Şükrü Bey hiçbir hayret göstermemişti. Meseleyi sonuna kadar dinledikten sonra, hakiki duygusunu hiç belli etmeyen bir sesle dedi ki:

— Bu kadın, aradan üç sene gibi bir zaman geçtikten sonra çocuğum olduğunu hatırlıyor. Zavallı yavrucağım... Anasının bir seyahate çıktığını söyleyerek, üç sene, zavallıyı nasıl oyaladım, onu yalnız ben bilirim. Ben sırf bu çocuğumun hatırı için mahkemelere koşup ta talâk davası açmadım.

— Yine yavrunuzun hatırı için bu kadını affetmez misiniz?

— Affetmişiz ne olacak? Buraya mı gelecek? Yine beraber mi yaşayacağız? Aslal benim haysiyetim var. Çocuğumun görmek istiyorsa görsün. Mani olmam. Hay hay, size gönderirim, görür.

Vasfiye Hanımefendi, yumuşak, titrek, içe geçen tatlı bir sesle Şükrü Beyi razı etmeye çalıştı, böyle, büyük suçlardan sonra, yuvalarına dönen kadınların fedakârlıklarını ve eskisinden fazla yararlıklarını anlattı ve âdeta yalvardı: Çocuğumun hatırı için, çocuğumun saadeti için.

Şükrü Beyin ruhunda büyük bir kavga başlamış gibiydi. Nihayet, yüzü düzeldi, göleri tathlaştı:

— Pekâlâ.. dedi, ne yapalım? Gelirse gelsin.. Olmuştan bitmişten bahsetmeyiz, herşeyi sineye çekeriz, yavrucağın hatırı için!

Yarım saat sonra, Vasfiye Hanımefendi, kendi evinde Nadireyi buldu. Ona meseleyi anlattı.

Genç kadın sıçradı:
— Ne?.. Ben yine Şükrü ile beraber mi yaşayacağım? Allah göstermesin! Benim hay-

SİNEMALAR

ALKAZAR — Manuelâ
ALEMDAR — Yanık kalpler
ARTİSTİK — Sevil Dansöz
ASRİ — Fakir milyoner
EKLER — Milton
ELHAMRA — Parisli Kahveci
ETUVAL — Caz kıralı
FERAH — Altına hücum
GLORYA — Sarı odanın esrarı
KEMAL B. — Mukaddes dağ
MAJİK — Son bilyük
MELEK — Parisli Kahveci
MİLLİ — Busenin kıymeti
OPERA — Varşova Kalesi
ŞİK — İtham ediyorum
Üsküdar Hâle — Aşk resmi geçidi

İspanyada Grev

Cadix, 16 (A. A.) — İspanyanın cenubundaki demiryolları şebekesinde çalışan işçiler bu akşamdan itibaren grev yapmaya karar vermişlerdir.

Tramvay işçileri 48 saatlik bir grev ilân etmişlerdir. Birçok kimseler tevkif olunmuş-

siyetim var!

Vasfiye Hanımefendi, Şükrü Beyi razı etmeye çalıştığı gibi Nadireye de uzun uzun dil döktü, âdeta yalvardı: Çocuğumun hatırı için, çocuğumun saadeti için.

Nadire için çekti:

— Ah, dedi, peki, ne yapayım?.. Kabul ederim.. Tek yavrum anasından ayrılmasın. Onu saadeti için.

Evet, bütün bunlar çocuğum, küçüğüm, yavrunun, yavrucağımın hatırı için, saadeti içindi; bu doğru.. Fakat, Nadire için de, Şükrü için de, biraz, mazi- nin derslerinden istifade ederek daha mes'ut yaşamak için değilmiydi?

ATTİK

Bu sene fevkalâde muvaffakiyet kazanacak olan bir Alman opereti

KIRALIN GÖZDESİ

(Die Foersterchristl)

Müessilleri: (Viyana Operasından) IRENE EISINGER (Nibelungen'in Siegfried'i) PAUL RICHTER.

GLORYA'da

FEVKALÂDE BİR TEMAŞANIN HARİKULÂDE MUVAFFAKİYETİ

E. A. DUPONT'un eseri

ATLANTİK

İlaveten: Pathe Jurnal No 7

Bu akşam Saat 9,30 da

MAJİK SINEMASININ

Büyük Galasında

Dünyanın en meşhur mugannisi

AL JOLSON

SON ŞAHESERİ OLAN

ONU ŞARKİLE SÖYLE

filminde kendisini dinlemeğe gidecek haklı teshir ve tehyic edecek ve teessürden titretecektir.

Bütün sinema meraklıları herhalde bugün

ASRİ SINEMANIN

zengin programını görmek arzusunda bulunacaktır. CİNSİ LÂTİF, Sidney Chaplin ve Betty Balfour tarafından eğlenceli bir komedi.

FAKİR MİLYONER Richard Talmadge ve Constance Howard tarafından bir dram.

Bugün saat 16 1/2 matinesinde ve her akşam ZENGİN VARYETE NUMARALARI

Önümüzdeki Çarşamba

akşamından itibaren

ELHAMRA sinemasında

Şen insanlar

Tamamen İspanyolca mükemmel operetinde dünyanın birinci dansöz

ROSITA MORENO'nun

raksettiği gürecek ve Rio de Janeiro

millî tiyatrosuna mensup

ROBERTO REY'i

ve birçok İspanyol yıldızının

taganni ettiğini dinleyeceksiniz.

Pek yakında

MELEK sinemasında

Tabou

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

Tabloları ve musikisi DÜNYANIN bütün GÜZELLİĞİNİ mündemiç muazzam film... BİR HARİKADIR.

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ

Sadrazam Mahmut Şevket Paşanın Öldürülmesi Haberi Sarayda Bomba Gibi Patladı

NAKLEDEN: ZIYA ŞAKİR 116

(Her hakkı mahfuzdur)

28 Nisan 328

Bugün, sabahtanberi içimde büyük bir sıkıntı vardı. Gece, pek karışık rüyalar görmüştüm. Bütün bunlar ruhumun üzerinde büyük bir tazyik yapıyor... Ve sanki beni, büyük bir faciyanın matemine hazırlıyordu. Akşam kadar büyük bir kararsızlıkla oradan oraya dolaşmış ve bu fena hisleri yenmiye uğraşmıştım.

Nibayet akşam yaklaşmıştı. Beylerbeyi camisinin minaresinde okunan ezan sesleri, rüzgârla savrula savrula pencerelelerinden süzülüyor ve buda ayrıca kalbime bir hüznün veriyordu.

Birden bire Rasim Beyin telefonu acı acı çaldı. Bu ince ve tannan zil sadasında, meşum bir faciyanın çığlıkları vardı. Rasim Bey, mikrofonu eline aldı. Daha ilk işittiği sözlerde, rengi sarardı. Aldığı haber, okadar acı bir felâketi ihtiva ediyordu ki, elindeki mikrofon kaşları altında gözleri daha ziyade derinleşiyordu.

Rasim Bey'e telefon eden, İstanbul Muhafızı (Cemal B.) di. Cemal Bey; şimdi (Beyazıt) meydanında Mahmut Şevket Paşanın şehit edildiğini haber verdikten sonra, bu hâdisenin daha büyük ve daha faciâli bir şekil alması ihtimaline binaen sarayda icap eden tedabirin itihaz olunmasını tebliğ ediyordu.

Rasim B. büyük faciyanın verdiği tesir altında birdenbire pek ziyade ezilmiş olmakla beraber, derhal kendini topladı. Şu anda, vazifesinin ne kadar ağırlaştığını düşünüyordu. Bütün kederlerini ve ıstıraplarını bir tarafa bırakarak lüzum gelen tedbirleri itihaza başladı.

Vaziyet, çok nazikti. Beyazıt meydanında pathyan bu mel'un silâhların bir (İrtica) başlangıcı olması, pek çok muhtemeldi. Şu anda ikinci bir (31 Mart) m ve yahut yeni bir (Çırağan sarayı vak'ası)nın zuhur etmiyeceğini kim temin ederdi.

Bütün bu ihtimallere karşı göğüs gererek millet ve hükümeti korkunç bir akibetten kurtarabilmek için en kısa ve en kat'î bir çareye tevessül etmek, en tabii bir zaruret idi.

Rasim Bey, evvelâ muhafızlardan Mahmut Bey'e haber gönderdi. Vaziyet hakkında görüştü. Mahmut Bey odadan çıktıktan sonra Vâsif Beyi çağırtdı. Onunla da bir müddet konuştu. O da odadan çıktıktan sonra Naci Bey'e haber yolladı. [*]

Naci Bey, odaya girdiği zaman Rasim B. ayakta ge-

ziyor, mütemadiyen ortadaki masanın etrafında dolaşıyordu.

Başında kalpak yoktu. Gösterdiği bütün sükûn ve itidale rağmen yine yüzünde acı bir teessür ve ıstırapla karışık gizli bir tehevür okunuyordu.

Naci Bey, dim dik ayakta duruyor ve Rasim Beyin sözünü bekliyordu. Rasim B. birdenbire Naci Beyin önünde durdu. Hiddetle parhyan gözlerini Naci Beyin gözlerine dikerek:

— Haberin var mı Naci Bey..

Şimdi, İstanbulda Mahmut Şevket Paşayı şehit ettiler.

Dedi. Bu feci haber, Naci Beyin dimağı üzerinde okadar büyük bir tesir yapmış idi ki; askerlik disiplinini bile unutarak haykırdı.

— Ne söylüyorsunuz efendim?..

Şimdi, Naci Beyin çehresi simsiyah kesilmiş.. Gözleri hayret ve ıstırapla açılmış, bütün vücudu şedit bir ihtilâla sarsılıyordu.

Rasim Bey, hiddetle titriyen bir sesle devam etti:

— Maalesef böyle Naci Bey... Alçakçasına bir suikast vaki olmuş.. Belki başkalarına da olacak bu ihanete daha kimlerin kurban gideceği henüz belli değil. Memleketimizin büyük bir buhran içinde çalkandığı şu dakikada biz de düşmanların cinayetlerini beklemek karşındayız.. Bu suikastın büyük bir irtica hareketinin mukaddimesi olmak ihtimali var. En evvel bunu nazarı dikkate almalıyız. Sizin, buradaki ehemmiyetli vazifenizin çok iyi müdrük olduğunuzu biliyorum. İşte bu mühim vazifinin pek nazik saatleri hulûl etmiştir.

Bu hainane hareketin neticesi nereye varacak? Onu şimdilik kimse bilmiyor. Bizi kim temin edebilir ki bu suikastın altından herhangi bir, (31 Mart) ve yahut bir (Çırağan sarayı vak'ası) çıkmıyacaktır.. Ben, vakayı bu şekilde tahmin etmiyorum. Herhalde bunun neticesi de olacaktır. Bilmem; ne demek

Mürtecî kurşunlarla öldürülen Mahmut Şevket Paşa

istediğimi kavrayabiliyor musunuz?..

Naci Bey, derin uykusundan birdenbire uyandırılan bir somnanbol gibi idi. Her zaman, çok muntazam ve dürtüst söz söyleyen bu genç yüzbaşı, adeta çeneleri birbirine vurarak bütün kelimeleri birbirine çarparak cevap verdi:

— Evet efendim... Her halde, şuursuz bir hareketi işyanıyenin, bu saraya karşı tercih edilmek imkân ve ihtimali vardır. Bu, ne kadar şedit ve elim bir vaziyet karşısında bulunduğumuzu bize gösteriyor. Vazifemizin hulûlü dakikasında tamamen müteyakkız bulunacağımıza emin olabilirsiniz.

(Arkası var)

Fransa Sırlara Para Veriyor

Paris 16 (A.A.) — Mali ajans, Yugoslavya Hükümeti mümessillerinin Fransa hükümeti ile bir itilâfname imza etmiş olduklarını ve bu itilâfnamenin krediye müteallik bulunduğunu istihbaratına atfen yazmaktadır.

Petrol Siyaseti

Londra, 16 (A. A.) — Anglo-Persian grupları ile Royal Butchi Shell müessesesi istihsal ettikleri petrolerin İngiltere ve İrlanda dahilinde daha iyi ve daha iktisadî bir surette tevziini temin maksadile bir kumpanya vücuda getireceklerdir.

Koca Şehir Niçin Susuz Bırakılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Herkes bilir ki İstanbul sudan yana zenginliği bir darbimesel olmuştur. Fakat bu suların tam manasile istifade edilemediği de yine meşhur bir hakikattir.

Bakınız, bir kariimiz İstanbul baştanbaşa dolaşmış, bütün çeşmeleri teker teker tetkik etmiş ve aldığı neticeyi bize bir mektupla bildirmiştir. Mektubu şuraya yazıyoruz:

"Cuma günü Ayasofya camiline gitmiştim. Altın yazılarıyla süslü geniş şadırvanın yirmi musluğu ile karşıda bulunan yüze yakın musluk kupkuru idi. Ancak üç tanesinden iplik kadar su akıyor ve bunların başında da yüzden fazla insan nöbet bekliyordu. Dışarı çıkarak Alemdar caddesine baktım. Oradaki mermerden yapılmış o musluklu çeşmeden su akıyordu. Daha ilerde Zeynep Sultan hayratından olan ve gelip geçenleri hayrette bırakan o güzel çeşmenin de suyu yoktu. Biraz ötede bir çeşme daha vardı ki onun da suyu kesilmişti.

Buradan Nuruosmaniye'ye kadar tesadüf ettiğim üç çeşmenin de kezaik suyu yoktu. Muruosmaniye'nin elli müteceviz musluğundan yalnız iki tanesi akıyor, diğerlerinin suyu yoktu. Bayazıt camisine geldim. Yalnız buranın şadırvanı akıyor. Buradan Fatih'e kadar güzergâhta önünden geçtiğim on çeşmenin de suyu akıyordu. Fatih caminin yüz kadar musluğundan da yalnız üç tanesinin suyu var, diğerlerinin yoktu. Buradan Edirnekapısına kadar gidildiği halde tesadüf edilen yirmi kadar çeşmeden yalnız bir adedi (Edirnekapısı civarında) suyu akıyor, ötekileri kupkuru idi. Şimdi bir de aralık sokaklara uğrayalım: Tesadüf ettiğimiz yüzlerce çeşmelerden ancak yüzde beşinin suyu akıyor, diğerlerinin suyu yok. İstanbulda noksanız altı yüz tane çeşmenin bugün (hakikat olarak ve bir tetkik neticesi söyleyelim) yalnız elli ve yahu altmış tanesi akıyor. Yüzde doksanın suyu yoktur. Acaba bu çeşmelerin suları neden kurumuş? Kale haricinden bu çeşmelere kadar yapılmış olan su yolları ne olmuş? İstanbulda bu çeşmeler idarelerine bakan makamdan bunu sorabilir miyiz?..

Kariimizin mektubu burada bitiyor. Biz fazla bir şey söylemeyeceğiz. Yalnız bu tetkiki bir de belediye su müdürlüğünün yapmasını istiyeceğiz.

ON DÖRÜNCÜ PATRON KUPONU

No. 7

Gazetemizde on beş günde bir vermekte olduğumuz Patronu bedava almak istiyorsanız, bu kuponu kesip saklayınız ve 15 kupon toplayınız. Patronlarımızdan pek memnun olacaksınız. Patronlar nesredildikleri günden itibaren İstanbul karillerinin bir hafta, tağra karillerinin on gün içinde kuponlarını göndermelidirler. Bu müddet geçtikten sonra kuponlar kabul edilmez.

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söyliyelim...

155/İhsan bey:

Ağır başlıdır. Hop pa lik tan hafiflikten hazretmez. Arkadaşlarıyla geçinmesini ve kendisini sevdirmesini bilir. Atılgan ve atak değildir.

İ Kadir Efendi: İntizam kuyudatını ihmal eder. Kendi başına iş yapmaz, çekingenidir. Dersleri daha ziyade meşgul olması temenni olunur.

* Nizamettin Efendi: Kanaatkâr değildir. Menfaatlerine uygun gelmeyen şeylere karşı hırçınlık gösterir. Hürriyet ve istiklâlini sever, muziplikten hazzeder. Zekâsını daha nafi bir surette istimal etmesi temenni olunur.

* Hatice hanım: — Fotoğrafının dercini istemiyor — Güler yüzlüdür. Yalnız kendisiyle meşgul olmaz. Muhitinde cereyan eden hâdiselere lâkayt kalmaz. Kendini fazla beğenir.

* A. (Şoför) Efendi: — Fotoğrafının dercini istemiyor — Hovalıktan hoşlanır. Bâ-lâpervazdır. Muvaffakiyetlerini teşhirden mübalağaya kaçar. Çok söyler, delidolu hareketlerle kendini sevdirir.

* Salim Turhan bey: (Fotoğrafının dercini istemiyor) Atak ve atılgandır. Her şeyi çabuk öğrenmek, müşkülâta maruz kalmamak ister. Sabra tahammülü zayıftır. Kararlarını sık sık değiştirir.

İstanbul Meb'usları Belediyede

Vilâyet Dahilindeki Tetkik Neticesini Belediye Azasına Anlattılar İstanbul Meb'usları Daimi Encümende

Dün öğleden sonra İstanbul meb'uslarından Salâh Cimcoz, Ziya ve Sadettin Rıza Beyler daimi encüme gelerek saat altıya kadar encümen azasına görüşmüşlerdir. Meb'uslar vilâyetin bütün kazalarında tetkikat yaptıkları için bilhassa vilâyet yolları hakkındaki müşahedelerini ve bu hususta takip edilmesi lâzım gelen esasları daimi encüme söylemişler, şehrin ihtiyaçları hakkında azanın fikir ve mütealemlerini almışlardır. Meb'uslar yeni belediye kanununun daimi encümence tadil ve ıslaha muhtaç noktalarını soruşlar ve bilhassa yeni bir (istimlak) kanunu yapılması üzerinde durarak bu hususta azanın fikirlerini öğrenmişlerdir.

Meb'uslar İstanbul hastanelerine gelen taşralı hastalara daha çok yardım yapabilmek için her vilâyetin bütçelerine birer miktar para koymak ve İstanbuldaki sîhhi hizmetleri daha geniş bir surette yapabilmek için Ankarada teşebbüsatta bulunacaklarını vadetmişlerdir.

Daimi encümen azası eskiden hazırlanmakta Meclise verilen Ebniye Kanununun biran evvel Meclisten çıkarılmasını meb'uslardan istemişler ve bu kanuna ilâve edilmesi lâzım gelen bazı mühim noktaları göstererek kanunun bir defa daha Meclis encümenine iade edilerek tekrar görülmesini meb'uslardan istemişlerdir. Meb'uslar buna da çalışacaklarını ayrıca vadetmişlerdir.

İlk Mekteplere Hücum

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Halbuki kanundan evvel her sene 700 kadar talebe bu mekteplere giriyordu. Maarif Müdürlüğü bu yekûnu da hesaplarken hazırlandığı halde bu seneki müracaatın çokluğu karşısında aldığı tedbirlerin noksan olduğunu anlamıştır.

Bunu için yirminci, kırkıncı yirmi dördüncü ve yirmi yedinci ilkmekteplerde öğleden evvel ve öğleden sonra ders görmek üzere talebe ikişer kıtma ayrılmıştır.

İlk mekteplerde talebe haftada (26) saat ders gördükleri halde bu şekilde (24) saat okumaktadırlar. Bu suretle tayyedilen beden ve musiki derslerini talebe tatil zamanında yapıyorlar.

Bu tedbir bu mekteplerin birinci, ikinci, üçüncü sınıflarına hasredilmiştir. Mollagürani, Unkapanı ve Davutpaşada yapılmakta olan ilkmektepler yakında biteceğinden mektepsizlik buhranının önüne geçilmiş olacaktır.

Bu seneki talebe fazlalığını salâhiyyet bir zat şöyle izah etmektedir:

— Bu sene ilkmekteplere (340) doğumlu çocuklar alınmaktadır.

Bu çocuklar kat'î sulhun imzalandığı (339) senesinden sonraki tevellüdata aittir. Umumi harp ve istiklâl harplerinden dönen askerlerimiz sulha kavuşunca evlendiler ve çocukları oldu. 341, 342 doğumlularda da bu tehacümün olacağını zannedirim..

Cumaya Güreş Var

İstanbul Güreş Heyetinden: 23-10-1931 cuma günü saat 13 de C. H. F. Beyoğlu kaza merkezindeki idman salonunda senenin ilk teşvik güreş müsabakası yapılacaktır. Bu meyanda 1929-1930 senelerinde mntaka birincilik müsabakalarında derece alan kıymetli güreşçilerimize maddiyalarda tevzi edilecektir.

[*] O esnada sarayda iki Vâsif B. vardı. Biri (Küçük Vâsif Bey)dir. Diğer diğeri (Büyük Vâsif Bey)dir. Bunları birbirine karıştırmamak için tasvir ediyoruz ki, Rasim Beyin çağrtdı. (Küçük) Vâsif Beydir.

VAPURLAR

TAVİL ZADE VAPURLARI
İzmir Postası

vapur Her Pazartesi günü 17 de Sirkeçiden hareketle Gelibolu, Çanak-kale ve İzmir azimet ve Çanak-kale uğrayarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemişte Tavilzade biraderler. Telefon: İst. 2210

YELKENCI VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

SAMSUN

Vapuru 19 Pazartesi T. evvel

günü akşamı (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

VATAN

Vapuru Çarşamba 21T.evvel

günü akşamı Sirkeçiden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye) gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeçi, Yelkenci hanındaki acenta-lığına müracaat Tel. 21515.

Fatih sulh üçüncü hukuk mahkemesinden: Hatip Musli-hiddin mahallesinin Cabi sokağında 12 No. hanede sakin İstanbul Sıhhiye Müdüriyeti muhasebe kâtibi İsmail Hakkı Beyin nezdinde müteveffa Mustafa Nuri Beyin kerimeleri Fatma Kâmrân, Şükran, Leman çocuklara muallehyh amcaları İsmail Hakkı Bey 5-10-931 tarihinden itibaren vasi tayin edildiği alâkadarının malûmu olmak üzere ilân olunur.

İlan

Müddeti hitam bulmuş olan Bakırköy Koperatif Şirketi için tasfiye memuru intihap etmek üzere şürekâ işbu Teşrinievvelin otuzuncu Cuma günü saat 14 te Bakırköyde Halk Fırkası salonunda içtimaa davet olunur.

Meclisi İdare Reisi Esat

ÇİKOLAT CEMİL SEKERCİ HAFİZ MUSTAFA VE MAHTUMU

Bahçekapı Hamidiye caddesi 90

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan: Bir deynip temini için mahcuz ve furuhtu mukarrer bulunan iki taraflı ve dört silindireli tekml takım vâsi İliş Vigo, üçü Nor markalı ve iki adet Blangister ve numaralı ve iki adet elektrikli ve bir adet elli beygir kuvvetinde elektrikli motor, ve bir adet 30 beygir kuvvetinde ve keza bir adet 30 beygir kuvvetinde cem'an 3 adet elektrikli motor dinamo bir adet tek dizil buğday yıkama makinası maa teferruat ve bir adet lovos markalı buğday yıkama elvetorik berrber bir adet evrika buğday temizlemek için H. D. ve bir buğday almak için elvetor ve H. D. otomatik kantarile beraber 50 kıluluk 21/10/931 tarihine müsadir Çarşamba günü saat 9 dan 12 ye kadar Cihâlde Taş işleminde değirmen fabrikasında bilümlüzedeye satılacağından taliplerin yevm ve vakti mezkûrda mahallinde bulunacak İcra memuruna müracaatları ilân olunur.

Lokanta ve Dansing **SANTRAL BAR** Boyoğlu İstiklâl Cad. 200 Her akşam zengin varyete numaraları The Orjinal John Harrison Sevilla Girls Balet Revü - Meşhur Klâsik dansözleri D A R I D A R I N K A DUO MİM - WALERYA REAL JAZZ Hergün Saat 18 den itibaren danslı matine

İktisat Vekâleti Maadin İşleri Umum Müdürlüğü Taş Ocakları Müzayedesine Mahsus Kaimedir

Kars vilâyetinin Komador (Aleksandrov) civarındaki sünger taşı ocağı berveçhi ati şerait ile müzayede vazolunmuştur. Birinci madde: Müddeti ihale 25 sene olacaktır.

İkinci madde: Taşocakları nizamnamesinin on yedinci maddesi mucibince en ziyade resmi nisbi itasımı ve tarihi teslimden sonra ikinci seneden itibaren asgari senede 200 ton taş ihraç ve imalini taahhüt eden talibine verilecek ve taahhüt olunan resme ve ihraç ve imal olunacak taş miktarına nazaran dun resmi nisbi ita eyledikleri halde noksan emanet akçesinden ikmal olunacak ve bu sebeple noksan kalan mezkûr emanet akçesi mültezim tarafından derhal ikmal edilecek ve aksi takdirde mukavelemeye hemen fesh olunarak ocağın yeniden müzayede konacaktır.

Üçüncü madde: Ocakları çıkarılıp halen mevcut taş hükûmete ait olup bilâhare hükûmetle mültezim arasında tesbit edilecek fiata mültezime devredilecektir.

Dördüncü madde: Rüşumu nisbiye hini imrarında ve rüşumu mukarrere dahi nizamın tayin eylediği miktar üzerinden her sene iptidasında tediye edilecektir.

Beşinci madde: Resmi nisbi ve mukarrerin yüzde altısı nisbetinde teçhizatı askeriyeye tertibi tediye edilecektir.

Altıncı madde: Taş ocakları nizamnamesi ile olbapta tanzim ve teati olunacak mukavele ahkâmına ve kavanini haliye ve müstakbele devlete ittiba etmeye mecbur olacaktır.

Yedinci madde: Bir senelik taahhüdü ve peylerin kabulünü teminen mültezim hükûmet nezdine Milli bankalardan alınacak 2000 liralık teminat mektubu bulundurulacak tarihi ihalden itibaren bir mah zarfında mukavelemeyi imza ve ocağı tesellüm etmeyen talibin emanet akçesi irat kaydolunacaktır.

Sekizinci madde: İşbu müzayadeden dolayı 931 senesi teşrinisani onuncu salı günü saat 12 ye kadar pey kabul olunarak ihalesi muvafık görüldüğü halde 1 ay müddetle talika çıkarılarak yüzde 5 ten aşağı olmamak şartile zam kabul olunacak ve talik müddetinin hitamında ihalei kat'iyesi icra kılınacaktır.

Müderriş Faik Sabri Beyin

COĞRAFYA DERS HAZIRLIKLARI

Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü Müdürü Faik Sabri Beyin bu eseri coğrafya tedrisatında mühim bir rehber hizmetini görmektedir.

Gerek ilk, gerek Orta mekteplerde coğrafya tedrisatı ile meşgul olan her muallimi alâkadar edecek bu kitabın fiati 50 kuruştur.

Naşiri: Kanaat kütüphanesi

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı DOKTOR

Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında eski Hilâliahmer binasındaki muayenehanesinde hergün öğleden sonra kabul etmektedir. Telefon İst. 22622

BAHRİSEFİT FELEMENK BANKASI İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM Mezun sermayesi: 25,000,000 FL. Tediye edilmiş sermayesi: 5,000,000 FL.

İhtiyat akçesi: 3,250,000 FL. Galatada Karaköy palata Telefonu Beyoğlu 3711-5 İstanbul tâli şubesi: "Merkez Postanesi İttisalinde Allallemci han, Telefon: İst. 569 Bilümm banka muamelâti Emniyet Kasaları İcari

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1938 Sermayesi Tamamen tediye edilmiş: 30.000.000 frank İdare Merkezi: İSTANBUL TÜRKİYE'deki Şubeleri:

GALATA, İSTANBUL, İZMİR SAMSUN, ADANA, MERSİN YUNANİSTAN'daki Şubeleri: SELÂNİK, ATİNA, KAVALA PİRE

Bilümm banka muamelâti. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerine hesap küşadi. Hususi kasalar icari.

Çocuk Hastanesi Kulak, Boğaz, Burun mütehassısı Dr. Ekrem Behçet B. oğlu Mektep sokak 1 Telefon B. O. 2496

Gülhane Hastanesinde Meccani Muayene

Gülhane hastanesinde meccani muayeneler için bir liste hazırlanmıştır. Listeyi aynen yazıyoruz:

Günler	Hastalıklar	Muallimlerin İsimleri
Cumartesi	Cilt Hastalıkları Kulak, boğaz, burun hastalıkları İdrar yolu hastalıkları	Muallim Talât Bey Muallim Sani Yaver Bey Muallim Fuat Kâmil Bey
Pazar	Göz hastalıkları Dahili hastalıklar Akıl ve sinir hastalıkları	Muallim Niyazi İsmet Bey Muallim Abdülkadir Bey Muallim Nazım Şakir Bey
Pazartesi	Hariciye hastalıkları Kulak boğaz burun has. Masaj ve tedavi mihaniki	Muallim Murat B. Muallim Sani Yaver B. Muallim Şemsettin B.
Salı	Kadın ve doğum hastalıkları Dahili hastalıkları İdrar yolu hastalıkları	Muallim Refik Münir Bey Muallim Süreyya Hidayet Bey Muallim Fuat Kâmil Bey
Çarşamba	Akıl ve sinir hastalıkları Röntgen muayenesi Göz hastalıkları Cilt hastalıkları	" Nazım Şakir B. " Şükrü Emin B. Muallim Niyazi İsmet B. Muallim Talât B.
Perşembe	Masaj ve tedavi mihaniki Hariciye hastalıkları Kadın ve doğum hastalıkları	Muallim Şemsettin B. " M. Kemal Bey " Refik Münir Bey

İktisat Vekâletinden:

Ankara'da yüksek ziraat mektebinin umumî ve hususî ziraat enstitüsü için mübayaa edileceği 3-7-11-15 Eylül 931 tarihinde Cumhuriyet, Akşam, Son Posta, Hâkimiyeti Milliye gazetelerile ilân edilen ve bedeli muhammini 19,500 lira olan alât ve edevatın münakasa şartnamesinde Enstitüye teslim müddeti mukavelelenin imzasından itibaren iki ay olarak yazılmıştır.

Bu kerre görülen lüzum üzerine mezkûr alâtın teslim müddeti mukavelelenin imzasından itibaren üç aya iblâğ edilmiş bulunduğundan alâkadarının malûmu olmak üzere ilân olunur. (3108)

1932

Tayyare YILBAŞI PİYANGOSU

Adet	Lira
1 ikramiye	1,000,000
1 "	400,000
1 "	200,000
1 "	150,000
1 "	100,000
1 "	40,000
1 "	30,000
1 "	20,000
1 "	15,000
100 Mükâfat (1,000)	100,000
100 " (1,000)	100,000
100 " (1,000)	100,000
100 " (1,000)	100,000
5 İkrâmiye (10,000)	50,000
5 " (8,000)	40,000
6 " (5,000)	30,000
15 " (3,000)	45,000
60 " (2,000)	120,000
200 " (1,000)	200,000
5,000 Amorti (100)	500,000
5,700 Adet	3,340,000

Cilt ve zührevî hastalıklar Mütehassısı

Doktor Ömer Abdurrahman

İstanbul emrazı zührevîye dispenseri başhekimii
Ankara caddesi İkdâm Yurdu karşısında No. 71

TÜRKLER İÇİN

Kolaylıda

ALMANCA ÖĞRENME USULÜ

Maarif Vekâletininin 8-4-931 Tarih Ve 785 Numaralı Kararile Mekteplerimize Kabul Olunmuştur.

Müellifleri:

HERMAN SANDER
Almanca ve edebiyat muallimiTAHSİN ABDİ
İzmir lisesi Almanca muallimi1 inci Kısmı 40 Kr. Ayni Metodun:
2 inci Kısmı 50 " Küçük Cep Lügati 30 Kr.
3 üncü Kısmı 70 " Muallimlere Anahtar 160 "

Bu anahtar muallimliğini ispat edenlere posta parasını göndermek şartile meccanen:

Satıldığı yer: İstanbulda Hüsnütabiat matbaası.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul Nuruosmaniye Şeref sokağı 35 - 37

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sena	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

MATBAAI EBUZZIYA

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Rağip Neşriyat Müdürü: Selim Rağip